

**«ҚАЗАҚСТАННЫҢ
ДЕПОЗИТТЕРГЕ
КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ**

2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық есептілігі және
Тәуелсіз аудиторлар есебі

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

	Беті
2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-3
2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІ:	
Қаржылық жағдай туралы есеп	4
Пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есеп	5
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	6
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп	7
Қаржылық есептілікке ескертпелер	8-49

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

Басшылық «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қор») 2015 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін қаржылық есептілігін Халықаралық қаржылық есептілігі стандарттарына («ҚЕХС») сәйкес дайындауға жауапты.

Қаржылық есептілігін дайындау барысында басшылық:

- есеп саясатының қағидаттарын дұрыс таңдауды және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпараттың, оның ішінде есеп саясаты туралы деректердің осындай ақпараттың орындылығын, шынайылығын, салыстырмалылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда ұсынылуына;
- есептілікті пайдаланушыларға белгілі бір мәмілелер, сонымен қатар өзге оқиғалар немесе талаптар Қордың қаржылық жағдайына және қызметінің қаржылық нәтижелеріне қандай әсер ететінін түсіну үшін ҚЕХС талаптарын орындау жеткіліксіз болғанда қосымша ақпаратты ашуға;
- Қордың қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сондай-ақ:

- Қордағы ішкі бақылаудың тиімді әрі сенімді жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Қордың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге мүмкіндік беретін нысанда есеп жүргізуге, сонымен қатар кез келген күндегі жағдай бойынша Қордың қаржылық жағдайы туралы жеткілікті түрдегі нақты ақпаратты ұсынуға және қаржылық есептіліктің ҚЕХС талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге;
- бухгалтерлік есептің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізілуіне;
- Қор активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін ақылға сыйымды барлық мүмкін шаралардың қолданылуына; және
- қаржылық және өзге де асыра пайдалану фактілерін анықтау және алдын алу үшін жауапты болады.

Басшылық Қордың 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші осы қаржылық есептілікті 2016 жылғы 20 ақпанда бекітті.

Басшылық атынан:

Қоғылов Б.Б.
Қор төрағасы

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

Амирбекова Э.М.
Бас бухгалтердің м.а.

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ-ның акционеріне және басшылығына:

Біз қоса беріліп отырған 2015 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есепті және осы күні аяқталған жыл іші пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы, ақша қаражатының қозғалысы туралы және капиталдағы өзгерістер туралы тиісті есептерді, сондай-ақ есеп саясатының негізгі қағидаттары мен басқа да түсіндірме ақпаратты қамтитын «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ-ның қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Қаржылық есептілік үшін басшылықтың жауапкершілігі

Қор басшылығы осы қаржылық есептілікті дайындауға және оның Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес болуына, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын қаржылық есептілікті дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Аудитордың жауапкершілігі

Біздің міндетіміз өзіміз жүргізген аудит негізінде осы қаржылық есептіліктің шынайылығы туралы пікір білдіру болып табылады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар аудиторлардың әдеп нормаларын сақтауларын, сондай-ақ қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтың жоқ екендігіне жеткілікті дәрежеде көз жеткізу мақсатында аудитті жоспарлауды және жүргізуді талап етеді.

Аудитке қаржылық есептілікке сандық көрсеткіштер мен ескертпелерге қатысты аудиторлық дәлелдемелер алу үшін қажетті рәсімдерді жүргізу кіреді. Тиісті рәсімдерді таңдап алу қаржы саласындағы асыра пайдаланушылық немесе қателердің салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелін бағалауды қоса алғанда аудитордың кәсіби пайымдауына негізделеді. Мұндай тәуекелдерді бағалау, ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікір білдіру мақсатында емес, аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында қаржылық есептілікті осы жағдайларда қолданылатын аудиторлық рәсімдерді әзірлеу мақсатында дайындауға және шынайы ұсынуға ішкі бақылау жүйесін қарау кіреді. Аудитке, сондай-ақ қолданылатын есеп саясатының заңдылығын және басшылық тарапынан жіберілген кемшіліктердің негізділігін бағалау, сондай-ақ, тұтастай алғанда, қаржылық есептіліктің ұсынылуын бағалау кіреді.

Біз өзіміз алған аудиторлық дәлелдер осы қаржылық есептілік туралы пікір білдіру үшін жеткілікті және тиісті негіздеме болып табылады деп есептейміз.

Пікір

Біздің пікірімізше, қаржылық есептілік «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ-ның 2015 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ сол күні аяқталған жыл іші оның қызметінің қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсетеді.

Маңызды жағдайлар

Біз 2014 және 2013 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жыл іші салыстырмалы көрсеткіштер ашылған қаржылық есептілікке 6-ескертпеге назарыңызды аударамыз. Біздің пікірімізде аталған мәселеге қатысты ескертпелер жасалмаған.

Басқа мәселелер

Қордың 2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігін басқа аудитор тексерген болатын және ол 2015 жылғы 20 ақпанда осы есептілік бойынша сөзсіз оң пікір білдірді.

2015 жыл іші қаржылық есептіліктің аудитін жүргізу барысында біз қаржылық есептілікке 6-ескертпеде көрсетілген 2014 және 2013 жылдар іші салыстырмалы көрсеткіштердің түзетулерін тексердік. Біздің пікірімізше, бұл түзетулер орынды және тиісті түрде орындалған. Біз «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ-ның 2014 және 2013 жылдар іші қаржылық есептілігіне қатысты түзетулерді тексеруден өзге ешқандай аудит, шолу тексерісін немесе кез келген өзге рәсімдер өткізген жоқпыз, және, сәйкесінше, жалпы 2014 жыл іші қаржылық есептілігіне қатысты пікір немесе өзге түрдегі сенімділік білдірмейміз.

«Делойт» ЖШС
«Қазақстан Республикасында аудиторлық қызметпен айналысуға берілген мемлекеттік лицензия нөмірі 0000015, сериясы МФЮ-2, Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі 2006 жылғы 13 қыркүйекте берген»

Роман Саттаров
Қазақстан Республикасының
білікті аудитору
2013 жылғы 31 мамырдағы
№МФ-0000149
аудитордың біліктілік куәлігі

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

2016 жылғы 20 ақпан
Алматы қ., Қазақстан

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДАҒЫ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП**
(мың қазақстандық теңгеде)

	Ескерт- пелер	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 1 қантар *Қайта есептелді
АКТИВТЕР:				
Ақша қаражаты мен оның баламалары	7, 21	79,576,372	5,875,525	19,056,356
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	8, 21	441,760,269	408,051,433	316,513,093
Дебиторлық берешек	9, 21	2,013,221	2,779,554	2,334,226
Өзге активтер	10, 21	812,766	197,431	173,139
АКТИВТЕР ЖИЫНЫ		524,162,628	416,903,943	338,076,814
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ:				
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:				
Өзге міндеттемелер	11, 21	1,080,881	2,341,952	164,921
Міндеттемелер жиыны		1,080,881	2,341,952	164,921
КАПИТАЛ:				
Жарғылық капитал	12	194,871,600	177,156,000	161,051,000
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздарды қайта бағалау бойынша (тапшылық)/қор		(19,511,201)	1,258,172	(340,164)
Резервтік капитал		1,771,560	1,610,510	1,464,100
Арнайы өтеу резерві		270,056,516	215,394,855	172,420,488
Бөлінбеген пайда		75,893,272	19,142,454	3,316,469
Капитал жиыны		523,081,747	414,561,991	337,911,893
МІНДЕТТЕМЕЛЕР МЕН КАПИТАЛ ЖИЫНЫ		524,162,628	416,903,943	338,076,814

* Қаржылық есептілікке 6-ескертпеде сипатталғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Қоғылов Б.Б.
Қор төрағасы

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

Амирбекова Э.М.
Бас бухгалтердің м.а.

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

8-49 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП**
(мың қазақстандық теңгеде)

	Ескерт- пелер	2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл *Қайта есептелді
Пайыздық кірістер	13, 21	21,800,421	16,358,978
Қатысушы банктердің жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен таза кіріс	14	25,180,257	31,304,307
Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза пайда	15	65,386,307	11,692,442
Өзге (шығыстар)/кірістер		(79,339)	1,065
ТАЗА ПАЙЫЗДЫҚ ЕМЕС КІРІСТЕР		90,487,225	42,997,814
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР	16, 21	(576,483)	(405,606)
САЛЫҚ САЛҒАНҒА ДЕЙІНГІ ПАЙДА		111,711,163	58,951,186
Табыс салығы бойынша (шығыс)/үнемдеу	17, 21	(137,634)	832
ТАЗА ПАЙДА		111,573,529	58,952,018
Қатысушы банктердің жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен таза кірісті арнайы өтеу резервіне міндетті үлестіру		(25,180,257)	(31,304,307)
МІНДЕТТІ ҮЛЕСТІРУДЕН КЕЙІНГІ ТАЗА ПАЙДА		86,393,272	27,647,711
ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС			
Кейіннен пайда немесе шығындар құрамында қайта жіктелуі мүмкін баптар:			
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздардың әділ құнын қайта бағалау бойынша таза (шығын)/кіріс, салықтан кейін		(20,769,373)	1,598,336
ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ (ШЫҒЫН)/КІРІС		(20,769,373)	1,598,336
ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ		65,623,899	29,246,047

* Қаржылық есептілікке 6-ескертпеде сипатталғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Қоғылов Б.Б.
Қор төрағасы

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

Амирбекова Э.М.
Бас бухгалтердің м.а.

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

8-49 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ЕСЕП (мың қазақстандық теңгеде)

	Ескерт- пелер	Жарғылық капитал	Сатуға арналған қолданыста- ғы бағалы қағаздарды қайта бағалау бойынша (тапшылық)/ кор	Резервтік капитал	Арнайы өтеу резерві	Бөлінбеген пайда	Жиыны
2013 жылғы 31 желтоқсан		161,051,000	(340,164)	1,464,100	172,420,488	3,311,213	337,906,637
Таза пайда		-	-	-	-	27,647,711	27,647,711
Өзге жиынтық кіріс		-	1,598,336	-	-	-	1,598,336
Жай акцияларды шығару	12	16,105,000	-	-	-	-	16,105,000
Резервтік капиталға көшіру		-	-	146,410	-	(146,410)	-
Арнайы өтеу резервін құру		-	-	-	11,670,060	(11,670,060)	-
Қатысушы банк- тердің жарна- ларынан түскен таза пайданы міндетті үлестіру		-	-	-	31,305,232	-	31,305,232
Таратылатын банктердің салымшыларына төлемдер		-	-	-	(925)	-	(925)
2014 жылғы 31 желтоқсан		177,156,000	1,258,172	1,610,510	215,394,855	19,142,454	414,561,991
Таза пайда		-	-	-	-	86,393,272	86,393,272
Өзге жиынтық шығын		-	(20,769,373)	-	-	-	(20,769,373)
Жай акцияларды шығару	12	17,715,600	-	-	-	-	17,715,600
Резервтік капиталға көшіру		-	-	161,050	-	(161,050)	-
Арнайы өтеу резервін құру		-	-	-	29,481,404	(29,481,404)	-
Қатысушы банк- тердің жарна- ларынан түскен таза кірісті міндетті үлестіру		-	-	-	29,445,727	-	29,445,727
«Валют-Транзит Банк» АҚ салымшыларына төлемдер		-	-	-	(4,265,470)	-	(4,265,470)
2015 жылғы 31 желтоқсан		<u>194,871,600</u>	<u>(19,511,201)</u>	<u>1,771,560</u>	<u>270,056,516</u>	<u>75,893,272</u>	<u>523,081,747</u>

Басшылық атынан:

Қоғылов Б.Б.
Қор төрағасы

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

Амирбекова Э.М.
Бас бухгалтердің м.а.

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

8-49 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ЕСЕП
(мың қазақстандық теңгеде)

	Ескерт- пелер	2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл *Қайта есептелді
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Міндетті күнтізбелік жарналардан түсім		28,176,449	32,077,269
Тарату комиссиясынан түсім		140,000	920,000
Орналасырылған салымдар бойынша түскен сыйақы		1,214,568	37,895
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар бойынша алынған сыйақы		17,970,109	15,035,282
«Кері РЕПО» операциялары бойынша алынған сыйақы		404,121	135,893
Өзге түсімдер		9,778	38,178
Жеткізушілерге тауарлар мен қымметтер үшін төлемдер		(157,486)	(103,058)
Іс-сапар шығыстары бойынша төлемдер		(5,887)	(8,976)
Жалақы бойынша төлемдер		(280,652)	(178,812)
Төленген табыс салығы		-	(28,428)
Өзге салыктар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер		(93,745)	(63,893)
Таратылатын банктің депозиттері бойынша өтеу		(3,656,717)	(925)
Өзге төлемдер		(614,684)	(27,513)
Операциялық қызметтен таза ақша қаражатының келуі		43,105,854	47,832,912
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздарды өтеуден түсімдер		100,498,466	96,073,210
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздарды сатып алу		(88,670,143)	(173,178,419)
Негізгі құралдарды сатып алу		(23,434)	(3,842)
Материалдық емес активтерді сатып алу		(2,575)	(10,561)
Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының таза келуі/(кетуі)		11,802,314	(77,119,612)
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
Жай акцияларды шығару	12	17,715,600	16,105,000
Қаржылық қызметтен ақша қаражатының таза келуі		17,715,600	16,105,000
АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫНЫҢ ТАЗА АРТУЫ/(КЕМУІ)		72,623,768	(13,181,700)
Шетел валютасы бағамының өзгеруінің ақша қаражаты мен оның баламаларына әсері		1,077,079	869
АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, жыл басында	7	5,875,525	19,056,356
АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, жыл соңында	7	79,576,372	5,875,525

* Қаржылық есептілікке 6-ескертпеде сипатталғандай қайта есептелді

Басшылық атынан:

Қоғылов Б.Б.
Қор төрағасы

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

Амирбекова Э.М.
Бас бухгалтердің м.а.

2016 ж. 20 ақпан
Алматы, Қазақстан

8-49 беттердегі ескертпелер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**
(мың қазақстандық теңгеде)

1. ҰЙЫМ

«Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ (бұдан әрі – «Қор») Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (әрі қарай «ҚР ҰБ») 1999 жылдың 15 қарашасындағы №393 Қаулысының негізінде құрылды.

2010 жылдың 24 қыркүйегіндегі № 30190-1910-АҚ заңды тұлғаны мемлекеттік қайта тіркеу жайлы куәлігі Қазақстан Республикасы Әділет Министрлігінің Алматы қаласы Әділет департаментімен берілген. Қоғамды бастапқы тіркеу күні 20 желтоқсан 1999 ж. Қазақстан Республикасының Әділет Министрлігінен алынған куәлікке сәйкес акционерлік қоғамның орналасқан жерінің өзгерісімен байланысты, Қорға жаңа тіркеу нөмірі меншіктелген №2979-1910-06-АО.

1999 ж. 22 желтоқсанда Қазақстан Республикасының статистика агенттігімен Қорға мемлекеттік топтастырғыш бойынша КҰЖТ 39097277 коды берілген.

Алматы қаласы Бостандық ауданы бойынша Салық комитеті 1999 жылдың 23 желтоқсанында Қорға сериясы 60 №115737 Қазақстан Республикасы салық төлеушісінің куәлігін берді. Қорға БСН 991240000414 берілді.

2015 ж. 13 қаңтарындағы №11 НБ келісімшартына сәйкес, Қордың қаржылық активтерін жауапты сақтау мен сенімгерлік басқару бойынша қызметтер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен жүзеге асырылады.

Қордың тіркеушісі болып 2012 жылдың 5 желтоқсанынан бастап қазіргі уақытқа дейін «Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» АҚ саналады. Бағалы қағаз ұстаушыларының тізілім жүйесін жүргізу бойынша тіркеушінің қызметі 2011 жылдың 28 желтоқсанында «Бағалы қағаздар нарығы туралы» заңға енгізілген өзгерістерге байланысты құзіретті органдармен лицензияланбайды.

Өз қызметінде Қор Қазақстан Республикасының Конституциясын, Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексін, Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар» туралы Заңын, «Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі туралы» заңын, «Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы», «Қазақстан Республикасындағы банктер мен банктік қызметтер туралы», «Қаржылық нарық пен қаржылық ұйымдарды мемлекеттік реттеу және қадағалау туралы» Заңын, Қазақстан Республикасының өзге нормативті құқықтық актілерін, Қоғамның Жарғысын, Акционер және Қоғам директорлары Кеңесінің шешімдерін басшылыққа алады.

Міндеттері мен функциялары

Қазақстан Республикасының 2006 жылдың 7 шілдесіндегі «Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Заңына сәйкес, Қордың негізгі міндеті болып келесілер табылады:

- 1) Қазақстан Республикасының қаржылық жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету;
- 2) қосылу шарты* бойынша қатысушы-банкті мәжбүрлеп таратқан жағдайда салушылардың құқықтары мен заңды мүдделерін, кепілдік берілетін депозиттерін қорғау.

Аталмыш міндеттерді орындай отырып, Қор мемлекеттің банктік жүйесіне сенімді тұрақты түрде сақтауға және халықтың депозит салымдарының артуына септігін тигізеді.

*Қосылу шарты – шарттары депозиттерге міндетті кепілдік берумен айналысатын ұйыммен анықталатын және жүйеге енетін барлық банктер үшін стандартты болып табылатын депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесіне қосылу шарты.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Қордың негізгі функциялары:

- Депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің мәжбүрлі таратылған қатысушы-банкiнiң депозит салушы жеке тұлғаларына мiндеттi өтемақыны төлеу;
- Кепілдемелік өтемді төлеуге арналған арнайы қорды қалыптастыру;
- Инвестициялық табысты алу мақсатында өз активтерін түрлі қаржылық құралдарға инвестициялау;
- Депозиттерге кепілдік беру жүйесінің қатысушы-банктерiнiң орындауға мiндеттi қосылу шарты мен өзге нормативтік актілердiң шарттарын белгілеу;
- Депозиттерге кепілдік беру жүйесінің қатысушы-банкiн консервациялау уақытында, сонымен қатар, қатысушы-банктi Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкiнiң барлық банктік операцияларды жүргізу лицензиясынан айыру уақытында тағайындалатын уақытша әкімшілік құрамына қатысу;
- Мәжбүрлеп таратылатын қатысушы-банктiң тарату комиссиясы мен комитеті құрамына қатысу және т.б.

Қордың филиалдары мен өкiлеттiктерi жоқ.

Жалғыз акционер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкi арқылы мемлекет болып табылады.

Заңды мекенжайы мен нақты орналасқан жері: Қазақстан Республикасы, Алматы қ., Қонаев к-сі, 181 үй.

Қордың 2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігін Қор басшылығы 2016 жылғы 20 ақпанда бекітті.

2. ЕСЕПТІЛІКТІ ҰСЫНУ ҚАҒИДАТТАРЫ

Сәйкестік жөніндегі мәлімдеме

Берілген қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептіліктің стандарттарына (бұдан әрі – «ҚЕХС») сәйкес дайындалған.

Берілген қаржылық есептілік Қор болашақта өз қызметін жалғастырады деген болжамға сүйене отырып жасалды.

Қаржылық есептілік, егер өзгесі көрсетілмесе, мың қазақстандық теңгеде (бұдан әрі – «мың теңге») ұсынылған.

Қаржылық есептілік тарихи құн бойынша есепке алу қағидаттарына сәйкес әзірленген, тек төменде түсіндірілгендей, қайта бағалау немесе әр есеп беру мерзіміне әділ құн бойынша есепке алынатын кейбір негізгі құралдар мен қаржылық құралдарды санамағанда.

Тарихи құн әдетте тауарлар мен қызмет көрсету үшін берілген сыйақының әділ құны негізінде анықталады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

Әділ құн оның тікелей бақыланатынына немесе оның басқа әдістеме бойынша анықталуына тәуелсіз бағалау күніне сәйкес нарық қатысушылары арасында ерікті келісім шегінде міндеттеме тапсыру кезінде төленген немесе активті сату кезінде алынған сома ретінде анықталады. Активті немесе міндеттемені әділ құн бойынша бағалау кезінде Қор назарға актив немесе міндеттеменің сипаттамаларын нарық қатысушылары назар аударатындай қарастырады. Берілген қаржылық есептілікте бағалаулар және анықтаулар үшін әділ құн жоғарыда көрсетілген әдіспен анықталады, 17 ҚЕХС (IAS) бойынша реттелетін жалдау келісімдерінен, сонымен қатар салыстырылатын, бірақ әділ құнға тең емес бағалауларынан басқа жағдайда (мысалы, 2 ҚЕХС (IAS) бойынша корларды бағалау кезінде сатудың таза құны немесе 36 ҚЕХС (IAS) бойынша құнсыздандуды бағалау кезінде қолдану құндылығы).

Бұған қоса, қаржылық есептілікті дайындау кезінде әділ құн бойынша бағалау бастапқы мәліметтер қарастырылуына және бағалау үшін маңыздылығына байланысты деңгейлер бойынша жіктеледі (1-, 2 - немесе 3 –ші деңгей). Деңгейлер нарықтық деректердің негізінде әділ құнды тікелей анықтаудың мүмкіндігіне сәйкес келеді және әділ құнды бағалау кезінде пайдаланылған бастапқы деректердің тұтастай алғанда маңыздылығын көрсетеді:

- 1-деңгейдің бастапқы деректері белсенді нарықта баға белгіленімін түзетуді қажет етпейтін, бағалау күніне Қор қатынай алатын ұқсас активтер немесе міндеттемелер болып табылады;
- 2-деңгейдің бастапқы деректері 1–деңгей үшін анықталған баға белгіленімдері емес, бірақ актив немесе міндеттеме үшін нарықта тікелей немесе жанама бақыланатын баға белгіленімдері; және
- 3-деңгейдің бастапқы деректері актив немесе міндеттеме бойынша бақыланбайтын бастапқы деректер.

Қор қаржылық жағдай туралы есептің баптарын өтімділік тәртібімен ұсынады. Қаржылық жағдай туралы (қысқа мерзімді) есептен кейінгі 12 ай ішінде және қаржылық жағдай туралы (ұзақ мерзімді) есептен кейін 12 айдан астам мерзім ішінде төлеу немесе өтеу бойынша деректердің топтамасы 24-ескертпеде берілген.

Функционалды валюта

Қордың қаржылық есептілігіне енгізілген баптар кәсіпорындағы қолданылатын алғашқы экономикалық ортаның валютасында өлшенеді (функционалды валюта). Қазақстандық теңге (теңге) Қордың функционалды валютасы болып табылады. Қазақстандық теңге осы қаржылық есептілікті ұсыну валютасы болып табылады. Басқасы көрсетілмесе, қаржылық есептіліктегі барлық көрсеткіштер бүтін мың теңгеге дейін дөңгелектелген.

Өзара есепке алу

Қаржы активтері мен қаржы міндеттемесі өзара есепке алынады және, егер бұл үшін Қордың баланста танылған сомаларды есепке алуды жүзеге асыруға заңды бекітілген құқығы болған және тараптардың берешекті өзара есепке алу арқылы реттеуге немесе активті өткізуге және бір мезгілде міндеттемені орындау ниеті болған жағдайда қаржылық жағдай туралы есепте сальдоланған сома көрсетіледі. Бухгалтерлік есеп стандарттарында немесе тиісті түсіндірмеде талап етілген немесе рұқсат етілген жағдайларды қоспағанда, кірістер мен шығыстар пайда немесе шығын туралы есепте өзара есепке алынбайды, бұл ретте осындай жағдайлар Қордың есеп саясатында бөлек ашылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАТТАРЫ

Кірістерді тану

Пайыздық кірістер мен шығыстарды тану

Қордың экономикалық пайда алу ықтималдығы жоғары болса және табыс мөлшері шынайы анықталғанда қаржылық активтер бойынша пайыздық кіріс мойындалады. Пайыздық кірістер мен шығыстар есепке алу қағидатымен көрсетіледі және тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісімен есептеледі. Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі - қаржылық актив немесе қаржылық міндеттемелердің амортизациялық құнын есептеуден тұрады (немесе қаржылық актив топтары /қаржылық міндеттеме топтары), сондай ақ, бұған тиесілі мерзімге пайыздық кіріс немесе пайыздық шығысты жатқызу жатады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме – күтілетін мерзімге борыштық құралдарды өтегенше (пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын борыштық құрал бойынша алынған немесе жасалған төлемдер және басқа сыйақылар немесе дисконттар) немесе одан қысқа мерзімге борыштық құралды есепке қабылдау сәтіндегі (мүмкін болса) теңгерімдік құнға дейінгі түседі деп болжанған ақшалай қаржының дисконттау мөлшерлемесі.

Егер қаржы активі немесе біртекті қаржы активтерінің тобы құнсыздану салдарынан есептен шығарылса (толықтай немесе жартылай), пайыздық мөлшерлеме құнсызданудан болған шығындарды есептеу мақсатында келешек ақша қаражатының ағындарын дисконттау үшін қолданылатын пайыздық мөлшерлемені есепке алумен анықталады.

Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын активтер бойынша алынған пайыздар пайыздық кірістер ретінде жіктеледі.

Қатысушы банктердің жарналарынан түскен таза кірістер және тарату комиссиясының түсімдері

Қосылу шартының ережелеріне сәйкес, қатысушы банктің төлеген жарналары қайтарылмайды.

2007 жылдың 1 қаңтарынан бастап Қор дифференциялды жарналар жүйесін енгізді, онда қатысушы банктер санаттарға топтастырылады және тәуекелдің бағаланған деңгейі мен қаржылық тұрақтылығына байланысты рейтинг беріледі. Рейтингі төмен банктер үлкенірек көлемдегі жарналар аударады, себебі оларға тәуекелдің едәуір жоғары деңгейі тән. Тәуекел деңгейі төмен банктер азырақ көлемдегі жарна аударады. Қаржылық көрсеткіштерді талдау, тәуекелді бағалау және рейтинг иемдену үшін Қор «БАТА» дифференциялды жарналар жүйесінің бағдарламалық қамтамасыз етуін пайдаланады.

«БАТА»-ны Қор қатысушы банктердің міндетті күнтізбелік жарналарының көлеміне қатысты әділ ережелерді орнатуға ғана емес, сонымен қатар Банктердің банкротқа ұшырауының алдын алу үшін де құрастырды. Заңнама белгілеген ережелерге сәйкес, қатысушы банктердің міндетті күнтізбелік жарналары тоқсан сайын төленеді.

Міндетті күнтізбелік жарналар бойынша кірістерді Қор өз бетінше жүргізген тоқсан сайынғы есептік бағалаулар негізінде мойындайды. Оларды есептеудің негізі болып қатысушы банктердің өткен тоқсандағы тиісті жарналарының сомасы табылады.

Қатысушы-банктерден есептік тоқсаннан кейінгі айдың бірінші күнінде алынған деректердің негізінде Қор есептік тоқсаннан кейінгі ай ішінде өткен тоқсанның міндетті күнтізбелік жарналары бойынша кірісті реттейді.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Қатысушы банк жарналарынан түскен таза кірістер мен тарату комиссиясының түсімдері – бұл Қорға таратылған банктердің депозит салушыларына кепілдемелік өтемақы төлеу бойынша келген шығындарды алып тастағандағы жоғарыда көрсетілген кірістер.

РЕПО шарттары және кері РЕПО шарттары бойынша кірістерді тану

Жоғарыда көрсетілген құралдарды сатудан туындаған пайда/шығындар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы ағымдағы уақытқа дейін есептелінген кері сатып алу құны мен ондай құралдарды үшінші тараптарға сату құнының арасындағы айырмашылыққа байланысты пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс есебінде пайыздық кірістер немесе шығыстар ретінде танылады. Кері РЕПО/РЕПО операциясы бастапқы шарттармен орындалатын жағдайда бастапқы шарт аясында келісілген сату құны мен кері сатып алу құны арасындағы айырмашылық ретіндегі тиімді кірістілік/пайыз тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы танылады.

Қаржы құралдарын тану және бағалау

Қор тиесілі қаржылық құралға қатысты шарттың тарабы болған кезде, қаржылық активтер және қаржылық міндеттемелер Қордың қаржылық жағдайы туралы есебінде көрсетіледі. Қор есеп айырысу күні бойынша стандартты тәртіппен сатып алынатын және сатылатын қаржылық активтер мен міндеттемелерді көрсетеді. Сатып алу немесе сату жөніндегі стандартты мәмілелер нормативтік актімен немесе нарықтық тәжірибемен орнатылған мерзімде активтерді жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сату немесе сатып алу болып табылады.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер ең алдымен әділ құнмен бағаланады. Қаржылық активтерді және қаржылық міндеттемелерді (пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінен басқа) сатып алу немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығасылар бастапқы тану кезінде қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құнын сәйкесінше арттырады немесе кемітеді. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін сатып алуға тікелей байланысты транзакциялық шығасылар тікелей пайдаға немесе шығынға жатқызылады.

Қаржы активтері

Қаржы активтері келесі санаттарға жіктеледі: сатуға арналған қолданыстағы активтер («САҚА»), және несиелер мен дебиторлық берешек. Қаржы активтерін белгілі бір классқа жатқызу олардың ерекшеліктеріне және сатып алу мақсатына байланысты болады және оларды есепке алу кезінде орындалады.

Сатуға арналған қолданыстағы инвестициялар

САҚА санатындағы қаржылық активтер сатуға арналған қолданыстағы немесе (а) несиелер және дебиторлық берешек, (б) өтеуге дейін ұсталатын қаржылық салымдар, (в) пайда немесе шығын арқылы әділ құн бойынша көрсетілетін қаржы активтері ретінде жіктелмеген туынды емес қаржы активтері болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Ұйымдасқан нарық айналымындағы акциялар және жедел облигациялар «сатуға арналған» деп топталады және әділ құнмен көрсетіледі. Әділ құнының өзгерісі нәтижесінде пайда болатын кірістер мен шығыстар, басқа жиынтық кірісте инвестицияны қайта бағалау қоры құрамында мойындалады, оған пайда немесе шығында мойындалатын тиімді пайыздық мөлшерлеме, дивидендтік кіріс және бағамдық айырмашылық әдісімен есептелген және тұрақты сипатта болатын пайыздық табыстың құнсыздануы жатпайды. Қаржы активі есептен шыққанда немесе құнсызданғанда бұған дейін инвестицияларды қайта бағалау қорында танылған жинақталған кірістер немесе шығыстар есептен шығу немесе құнсыздану кезеңінде пайда мен шығындар құрамында көрсетіледі.

Сатуға арналған санатындағы шетел валютасындағы ақшалай активтердің әділ құны дәл сол валютада анықталады және есептік күндегі айырбастау бағамы бойынша қайта есептеледі. Пайда немесе шығынға жатқызылатын бағамдық айырмашылықтар ақшалай активтің амортизацияланған құнына байланысты анықталады. Өзге бағамдық айырмашылықтар басқа жиынтық кірісте танылады.

Белсенді нарықта белгіленімдері жоқ және әділ құны сенімді бағаланбаған сатуға арналған санатындағы салымдар және үлестік бағалы қағаздар құнсыздану шығынын есептен шығарғандағы әр есептік мерзімге белгіленген өзіндік құнымен көрсетіледі.

Бағалы қағаздар бойынша РЕПО шарттары және кері РЕПО шарттары

Қызметі барсыныда Қор сату және кері сатып алу туралы келісімдерін (бұдан әрі – «РЕПО шарттары»), сонымен қатар қаржы активтерін сатып алу және кері сату келісімдерін (бұдан әрі – «кері РЕПО шарттары») жасайды. Қор РЕПО операциялары мен кері РЕПО операцияларын өтімділікті басқарудың бір құралы ретінде пайдаланды.

РЕПО мәмілелері – ақшалай немесе өзге сыйақыға қаржы активін басқа тарапқа беру туралы келісім, және бұл ретте алынған ақшалай немесе өзге сыйақыға, плюс жинақталған пайызға тең сомаға келешекте қаржы активтерін кері сатып алу бойынша міндетеме бірге жүреді. РЕПО шарттары бойынша операциялар қаржыландыру операциялары ретінде есепке алынады. РЕПО шарттары бойынша сатылған қаржы активтері қаржылық есептілікте көрсетіле береді, ал ондай шарттар бойынша алынған қаражат активтер кепілмен қамтамасыз етілген алынған депозит ретінде көрсетіледі.

РЕПО кері сатып алу шарттары бойынша сатып алынған активтер қаржылық есептілікте бағалы қағаздар немесе өзге активтердің кепілімен қамтамасыз етілген депозитте орналастырылған қаражат ретінде көрсетіледі және банктердегі қаражата және/немесе клиенттерге берілген несиелер мен қаражат ретінде жіктеледі.

Қор кәдімгі нарық практикасына сәйкес бағалы қағаздар бойынша РЕПО шарттарын және қамсыздандыру беретін немесе алатын бағалы қағаздармен несиелік мәмілелерін жасайды. ҚР және басқа ТМД елдеріндегі кері сатып алудың стандарттын талаптарына сәйкес, қамсыздандыруды алушы мәміле бойынша есеп айырысу кезінде балама бағалы қағаздарды қайтару шартымен қамсыздандыруды сатуға немесе қайта алуға құқылы.

Контрагенттерге бағалы қағаздарды бергенде меншік құқығына байланысты тәуекелдер мен пайдалар коса берілсе ғана бұл мәміле қаржылық жағдай туралы есепте көрсетіледі.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Қаржылық активтер құнсыздануға қатысты әр есептік мерзімнің соңына бағаланады. Қаржылық активтер, қаржылық активті есепке алғаннан кейін болған бір немесе бірнеше оқиғаның салдарынан болашақта болжанған актив бойынша ақша ағымдарының төмендеуін дәлелдейтін объективті деректер бар болғанда құнсызданды деп саналады.

Басқадай қаржылық активтер бойынша объективті құнсыздану дәлелі болып келесі саналады:

- эмитенттің немесе контрагенттің елеулі қаржылық қиындықтары;
- шартты бұзу, мысалы пайызды немесе қарыздың негізгі сомасын төлеуден бас тарту немесе қашқақтау;
- пайызды және қарыздың негізгі сомасын төлемеу немесе мерзімінде төлемеу; немесе
- қарызгердің банкроттануының жоғары ықтималдығы немесе қаржылық қайта құрылуы;
- қаржылық қиындықтар себебімен аталмыш қаржылық актив үшін белсенді нарықтың жойылуы.

Қарыз және дебиторлық берешек сияқты, жеке-жеке құнсызданды деп танылмаған қаржылық активтердің жекеленген санаттары үшін құнсыздануға қатысты толығымен портфель бойынша бағаланады. Қарыздар және дебиторлық берешектің портфелі құнының төмендеуінің объективті белгісі болып, берешекті өндіріп алу, портфель бойынша берешекті өтеу кезінде кешіктіру санының өсуі жөніндегі Қордың бұрынғы тәжірибесі, сондай-ақ, төлем бойынша дефолтпен болатын ұлттық және жергілікті экономикада айқын өзгерістер табылады.

Амортизациялық құнмен есепке алынатын қаржылық активтер үшін құнсызданудан болған шығын мөлшері активтің теңгерімдік және қаржылық актив бойынша алғашқы тиімді пайыздық мөлшерлемені қолданып дисконтталған, болжанған болашақтағы ақша ағымдарының құнының айырмашылығы ретінде анықталады.

Алғандағы құны бойынша есепке алынатын қаржылық активтер үшін құнсызданудан болған шығын мөлшері активтің теңгерімдік құны мен сәйкес қаржылық актив үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемені қолданып дисконтталған, болжанған болашақтағы ақша ағымдарының құнының айырмашылығы ретінде анықталады. Бұндай шығындар алдағы мерзімде құнсызданудан қайта құрылуға жатпайды.

Құнсызданудан болған шығын барлық қаржылық активтердің теңгерімдік құнын тікелей азайтады. Бұған құны төмендеу резерв құру есебінен іске асырылған қарыздар мен дебиторлық берешек жатпайды. Қарыз бен дебиторлық берешек үмітсіз деп танылған жағдайда резерв арқылы есептен шығарылады. Резервтің өзгерістері пайда мен шығында көрінеді.

САҚА санатындағы қаржылық актив құнсызданды деп мойындалса, басқадай жиынтық табыста жиналған табыстар мен шығындар пайда немесе шығын құрамына аударылады.

Амортизациялық құн бойынша есепке алынатын қаржылық активтің құнсыздануынан шығын мөлшері кейінгі мерзімде азайса, және бұндай азаю құнсыздану мойындалғаннан кейін болған оқиғаға қатысты болуы мүмкін болса, бұрын көрсетілген құнсызданудан болған шығын пайда және шығын есеп-шотынан қайта құрылады. Бұл кезде құнсызданудан болған шығынды қайта құру мерзіміндегі қаржылық активтің теңгерімдік құны құнсыздану мойындалмаған жағдайда көрсетілген амортизациялық құннан аса алмайды.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

САҚА санатындағы бұрын пайда немесе шығында көрсетілген үлесті бағалы қағаз құнсыздануынан болған шығын қалпына келмейді. Бұндай активтердің құнсызданудан болған шығынды мойындаудан кейінгі әділ құнының кез келген ұлғаюы тікелей басқа жиынтық табыста көрсетіледі және инвестицияларды қайта бағалау қорының бабы бойынша жинақталады.

САҚА санатындағы қарыздық бағалы қағаздарға қатысты құнсызданудан болған шығын пайда немесе шығын арқылы қалпына келмейді. Бұл қаржылық салымдардың әділ құнының ұлғаюы құнсызданудан болған шығынды мойындаудан кейін болған оқиғаға қатысты болуы мүмкін.

Қаржылық активтерді тануды тоқтату

Қаржы активтері бойынша ақша ағындарына шарттық құқықтардың күші жойылғанда немесе қаржы активі мен тиісті тәуекелдер мен пайдаларды басқа тарапқа берген жағдайда Қор қаржы активтерін тануды тоқтатады. Егер Қор активті иеленуден болатын барлық негізгі тәуекелдер мен пайдаларды бермесе және сақтап қалмаса, бірақ берілген активті бақылауды жалғастырса, Қор сол активтегі өзінің үлесін және онымен байланысты тиісті сомаларды төлеу бойынша мүмкін міндеттемелерді көрсетуді жалғастырады. Егер Қор берілген қаржы активін иеленуге байланысты барлық дерлік тәуекелдер мен пайдаларды сақтап қалса, ол бұл активті есепте көрсетуді жалғастырады, ал беру кезінде алынған қаражатты кепілдікке алынған несие ретінде көрсетеді.

Қаржылық актив толық есептен шығарылғанда активтің теңгерімдік құны мен алынған және алынатын сыйақы сомасы арасындағы айырмашылық, сонымен қатар, басқа жиынтық табыста мойындалған және капиталда жинақталған жиынтық пайда немесе шығын пайда немесе шығынға жатады.

Егер қаржылық активті мойындау толығынан тоқтатылмаса (мысалы, берілген активтің бөлігін сатып алу мүмкіндігін Қор өзінде сақтайды) Қор қаржылық активтің алдыңғы теңгерімдік құнын мойындайтын және мойындамайтын бөлігі арасында бөліп орналастырады. Теңгерімдік құн және алынған сыйақы арасындағы айырмашылық және жиынтық табыста мойындалған кез келген жинақталған пайда немесе шығындар пайда мен шығынға жатады. Басқа жиынтық табыста мойындалған табыстар мен шығындар ұсталған және есептен шығарылған бөлімдерінің әділ құнына пропорционалды болады.

Несие мен дебиторлық берешек

Белсенді нарықта бағасы белгіленгенбейтін, белгіленген немесе белгіленбеген төлемдерге ие туынды емес қаржылық активтер. Бастапқы бағалағаннан кейін несие және дебиторлық берешек құнсыздану резервін алып тастағандағы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдаланумен амортизациялық құн бойынша есептеледі. Амортизациялық құн сатып алу кезінде пайда болған жеңілдіктер мен сыйақыларды ескере отырып есептеледі және пайыздың тиімді мөлшерлемесінің ажырамас бөлігі болып табылатын комиссия алымдары мен келісім жасау бойынша шығындарды қамтиды. Пайыздың тиімді мөлшерлемесін пайдалану негізіндегі амортизация мерзімнің пайдасы не шығындарында қаржыландырудан түскен табыс құрамына қосылады. Активті мойындауды тоқтату кезінде пайда болатын пайда мен шығындар мерзімнің пайдасы мен шығынында белгіленеді.

Міндетті күнтізбелік жарналар бойынша жеке тұлғалардың депозиттеріне кепілдік беру жүйесінің қатысушы-банктерінің дебиторлық берешегін Қор өз бетінше жүргізілген тоқсан сайынғы есептік бағалау көлемінде мойындайды. Оларды есептеу негізі болып қатысушы-банктердің өткен тоқсандағы салуы тиіс салымдарының сомасы саналады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беру туралы» Заңына сәйкес, қатысушы-банктің жарналар көлемі мен төлеу тәртібі депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымды басқару органымен анықталады. «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» АҚ директорлар кеңесінің 2006 жылдың 30 қазанындағы №32 хаттамасымен бекітілген Қосылу келісімінің (әрі қарай «Қосылу Келісімі») ережелеріне сәйкес, қатысушы-Банк міндетті күнтізбелік жарналарды есептік тоқсаннан кейінгі айдың он бесінші күніне дейін төлеуге міндеттенеді.

Алынуы тиіс салымдар көлемі міндетті күнтізбелік салым мөлшерлемесін қатысушы-банктің есептік тоқсаннан кейінгі айдың бірінші күніне дейінгі қалыптағы кепілдік берілетін барлық депозиттерінің жалпы сомасына қолдану арқылы анықталады.

Есептік тоқсаннан кейінгі айдың бірінші күнінде қатысушы-банктерден алынған деректердің негізінде Қор есептік тоқсаннан кейінгі айдың ішінде, өткен тоқсанда алынатын салымдарды реттеуді жүзеге асырады. Қор берілген классификациялық топ және салым мөлшерлемесін анықтап, олар жайлы қатысушы-банктерге тоқсан сайын ескертіп отырады, ал Банктер міндетті күнтізбелік жарналарды өз бетінше есептейді және аударады, ал өз кезегінде, Қорға қатысушы-банктердің міндеттемелерді орындауының растығы мен уақытында орындауын бақылау міндеті жүктеледі.

Өзге қаржы міндеттемелері

Өзге қаржы міндеттемелері бастапқыда транзакциялық шығыстарды шегергендегі әділ құны бойынша көрсетіледі.

Кейіннен өзге қаржы міндеттемелері амортизацияланған құн бойынша бағаланады. Пайыздық шығыс тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы есептеледі.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қаржы міндеттемесінің амортизацияланған құнын есептеу үшін және пайыздық шығыстарды сәйкес кезеңге үлестіру үшін пайдаланылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме – тосатын мерзімге қарыздық инструментті жапқанша немесе одан қысқа мерзімге қарыздық инструментті есепке қабылдау сәтіндегі (мүмкін болса) теңгерімдік құнға дейінгі түседі деп болжанған ақшалай қаржының дисконттау мөлшерлемесі (пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын қаржылық инструмент бойынша алынған немесе жасалған төлемдер және басқа сыйақылар немесе дисконттар).

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату

Егер де міндеттеме жабылса, күші жойылса немесе оның әрекет ету мерзімі аяқталған болса, қаржылық жағдай туралы есепте қаржылық жағдайды мойындау тоқтайды. Егер қаржылық міндеттеме дәл сол несиегердің алдындағы маңызды түрде өзгешеленетін өзге міндеттемен алмастырылатын болса, немесе ағымдағы қаржылық міндеттеменің шарттары маңызды түрде өзгертілсе, мұндай алмастыру немесе өзгертулер бастапқы міндеттемені мойындауды тоқтату және жаңа міндеттемені мойындауды бастау ретінде есептеледі, ал олардың теңгерімдік құнындағы айырмашылық пайда мен шығындарда мойындалады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламалары - бұл Қордың банктік шоттарындағы қаражат. Ақша қаражатының баламалары - бұл үш айдан аспайтын жабу мерзіміне ие және құнының өзгеруінің тәуекелі аз ақша қаражатының белгілі сомасына конвертациялауға дайын қысқа мерзімді өтімділігі жоғары инвестициялар, сонымен қатар, банктік овердрафттар. Ақша қаражаты мен оның баламалары өз құрамында ҚР ҰБ Қаржылық операцияларды есепке алу және мониторингі департаментіндегі (ҚОЕАМД) ағымдағы шоттағы өзіндік ақшалай қалдықтарды, ҚР ҰБ сақтау, депозиттік, инвестициялық және өзге шоттардағы, «Қазкоммерцбанк» АҚ және «БанкЦентрКредит» АҚ ақша қаражатының қалдықтарын қамтиды.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар алу сәтінде қаржылық есептілікте өз құрамында оларды сатып алу бойынша жүргізілген қажетті шығындарды қамтитын өзіндік құны бойынша бейнеленеді.

Кейіннен олар жинақталған амортизация мен жинақталған құнсыздану шығындарын алып тастағандағы өзіндік құнмен есептеледі.

Осы активтердің пайдалы пайдаланудың орташа бағаланған мерзімі 3-10 жыл арасында анықталған.

Осы активтердің ликвидациялық құны- бұл пайдалы пайдалану мерзімінің аяғында негізгі құралдар объектілерінің техникалық қалпы күтілетін қалыпқа сәйкес келетін болады деген жорамалмен, жүзеге асыру шығындарын алып тастағанда, қоғам оны сатқан жағдайда алу мүмкін соманың бағамдық мәні.

Ликвидациялық құн, пайдалы пайдалану мерзімі және амортизация әдістері талданады және қажет жағдайда, әрбір есептік жылдың соңында түзетіледі.

Осы активтердің кейінгі шығындары активтің теңгерімдік құнына қосылады және осы активпен байланысты келешек экономикалық табыстарға Қор қол жеткізеді және осы активтің құны сенімді түрде бағалана алады деген ықтималдылық болған жағдайда ғана ол жеке актив ретінде мойындалады. Жөндеу және техникалық қызмет көрсету бойынша барлық өзге шығындар өздері пайда болған мерзімнің табыстары мен шығындарында бейнеленеді.

Осы активтерді есептен шығару олар істен шыққан жағдайда немесе, егер келешекте аталмыш активті пайдаланудан немесе шығарудан экономикалық табыстар алынады деп күтілмесе орын алады. Активті шығару нәтижесінде пайда болатын пайда мен шығын (активтің шығуы және теңгерімдік құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) актив есептен шыққан есептік мерзімдегі жиынтықты табыс жайлы есептің табыстары мен шығындарына қосылады.

Амортизация осы активтердің нақты немесе бағалау құнын есептен шығару үшін есептеледі (жер телімдерін және құрылысы аяқталмаған объектілерді санамағанда), бұдан пайдалы қолданудың болжамды мерзімі ішіндегі тарату құнын алып тастау керек. Пайдалы қолдану болжамды мерзімі, теңгерімдік құн және амортизацияны есептеу әдісі әр есептік мерзімнің соңында талданады, бұл кезде бағалаудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қараусыз көрсетіледі.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Материалдық емес активтер

Жеке мәмілелер шеңберінде сатып алынған, соңғы пайдалану мерзімдері бар материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан болған шығындарды есептен шығарғанда сатып алу құны бойынша көрсетіледі. Амортизация материалдық емес активтердің пайдалы қолдану кезінде бірқалыпты есептеледі. Пайдалы қолданудың болжамды мерзімі және амортизацияны есептеу әдісі әр есептік мерзімнің соңында талданады, бұл ретте бағалаудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстырмалы көрсеткіштерді қайта қараусыз көрсетіледі. Жеке мәмілелер шеңберінде сатып алынған пайдалану мерзімдері белгісіз материалдық емес активтер нақты сатып алу шығындары бойынша құнсызданудан жиналған шығынды есептен шығара отырып есептеледі.

Амортизация 3 жылды құрайтын объектілердің пайдалы қызмет етуінің бағаланған мерзімі ішінде құнын есептен шығарудың біртекті әдісі негізінде есептеледі.

Материалдық емес активтерді есептен шығару

Материалдық емес актив сатылғанда немесе оны қолданғанда немесе шығарылғанда экономикалық пайда түспесе, есептен шығарылады. Таза түсім мен активтің теңгерімдік құны арасындағы айырмашылықтан тұратын материалдық емес активті есептен шығарғандағы табыс немесе шығын есептен шығару кезіндегі пайда немесе шығынға жатады.

Салық салу

Табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтың сомасы болып табылады. Қор салық есебін ҚР кодексінің «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер» (бұдан әрі «ҚР Салық кодексі») жүргізеді. ҚР Салық Кодексінің 99 бабының 1 тармағының 16 тармақшасы негізінде 01.01.2014 жылы енгізілген Қордың «жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның арнайы резерв активтерін инвестициялаудан алынған және оны ұлғайтуға бағытталған инвестициялық табыстары жиынтық табыстан алып тасталуға жатады» және корпоративтік табыс салығын салуға жатпайды.

Осыған байланысты, Қор «Екінші дейгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Заңының 7 бабының 2 тармағының 7 тармақшасына сай өз активтері мен арнайы резервтің активтері бойынша бөлек бухгалтерлік есеп жүргізеді.

Салықтық тәуекелдерді бағалау кезінде басшылық баршаға мәлім салық заңдылықтарын сақтамаудан, салық органдары қосымша салық салған жағдайда, Қор дауласа алмайтын немесе сәтті шағымдана алмайтын мүмкін міндеттемелерді қарастырады. Мұндай анықтама маңызды пайымдауларды беруді талап етеді және салықтық заңнама мен нормативті-құқықтық актілердегі өзгерістер, өз шешімін күтіп жатқан салықтық анықтау жұмыстары бойынша күтілетін нәтижелерді анықтауды және салықтық ұйымдардың сәйкестілікке тексерісі бойынша қорытындылары нәтижесінде өзгере алады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Ағымдағы табыс салығы

Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстардың сомасы жыл ішіндегі салық салынатын пайда мөлшерінің ескере отырып анықталады. Салық салынатын пайда пайда мен шығындар туралы есепте көрсетілген таза пайдадан ерекшеленеді, себебі оған басқа жылдарда салық салу мақсаттары үшін салық салуға немесе шегеруге жататын кірістер немесе шығыстардың баптары кірмейді, сонымен қатар салық салынбайтын және шегерілмейтін баптар кірмейді. Қордың ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстары есептік кезең ішінде қолданылатын салық мөлшерлемелерін пайдалану арқылы есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық

Кейінге қалдырылған салық есептік мерзімде қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің салық салынатын базасы мен олардың теңгерімдік құны арасындағы барлық уақыттық айырмашылықтар бойынша мойындалады. Кейінге қалдырылған салықтық міндеттеме салық салынатын барлық уақыттық айырмашылықтар бойынша мойындалады. Кейінге қалдырылған салықтық активтер келешекте уақыттық айырмашылықтарды пайдалану үшін салық салынатын баланстық пайда болуының мүмкіндігі жоғары болған жағдайда барлық шегерілетін уақыттық айырмашылықтарды ескере отырып көрсетіледі. Егер уақыттық айырмашылықтар салық салынатын пайдаға немесе бухгалтерлік пайдаға әсер етпейтін мәмілелер (бизнесті біріктіру бойынша мәмілелерді қоспағанда) аясында активтер мен міндеттемелерді алғашқы тану салдарынан туындаса, салықтық активтер мен міндеттемелер қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Кейінге қалдырылған салықтық активтің баланстық құны әрбір есептік мерзімде қайта қарастырылады және егер кейінге қалдырылған салықтық активтердің барлығын немесе бір бөлігін пайдалануға мүмкіндік беретін жеткілікті салық салынатын табыс алынады деген ықтималдылық аз болса, төмендейді.

Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер актив жүзеге асырылатын, ал міндеттемелер жабылатын есептік мерзімде пайдаланылатын болады деп күтілетін салықтық мөлшерлемелер бойынша, есептік мерзімдегі қалып бойынша күшіне енетін немесе іс жүзінде күшіне енген салықтық мөлшерлемелер (және салықтық заңнама) негізінде бағаланады.

Жыл ішіндегі ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы

Ағымдағы және кейінге қалдырылған табыс салығы пайда немесе шығындарда танылады, тек олар өзге жиынтық кіріс немесе меншікті капитал құрамында тікелей көрсетілетін баптарға жататын жағдайлардан басқа. Бұндай жағдайда ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар сәйкесінше өзге жиынтық кірісте немесе тікелей капиталда танылады.

Операциялық салықтар

Қор өз қызметін жүргізетін Қазақстан Республикасында Қор қызметіне қатысты қолданылатын әртүрлі салықтарды есептеу және төлеу бойынша талаптар бар. Бұл салықтар пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есепте өзге операциялық шығыстар құрамында көрсетіледі.

Жарғылық капитал

Жарғылық капиталға жарналар бастапқы құны бойынша көрсетіледі.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Резервтік капитал

Заңнама талаптары және Қоғамның құрылтайшылық құжаттарына сәйкес қалыптастырылады. Қор резервтік капиталды болжау мүмкін емес тәуекелдер мен келешек шығындарды жабу үшін есептік мерзімнің нәтижелері бойынша алынған таза пайданың бөлігін аудару есебінен қалыптастарды. Резервтік капитал үлестірілмейді.

Арнайы өтеу резерві

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған жеке тұлғалардың депозиттеріне міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасының Заңының ережелеріне сәйкес, кепілдемелік өтемақыны төлеумен байланысты қызметті жүзеге асыру үшін, Қор қатысушы банктердің жарналарының есебінен, қосылу келісімшарттары бойынша белгіленген міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісті түрде орындамағаны үшін қолданылатын тұрақсыздық айыптарының, мәжбүрлеп таратылып отырған қатысушы-банктің Қордың кепілдемелі өтемақылық сомалар бойынша талаптарын қанағаттандыру тәртібінде алынған ақша қаражаты, сонымен қатар, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің шешіміне сәйкес пайданы үлестіру есебінен арнайы өтеу резервін қалыптастырады. Арнайы өтеу резервін Қор қатысушы банкті мәжбүрлеп тарату жағдайында депозит салушыларға кепілдемелік өтемақыны төлеу мақсатында қалыптастырады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасының Заңының ережелеріне сәйкес, депозиттерге міндеті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйымның арнайы өтеу резерв көлемі қатысушы банктердегі кепілдік берілетін барлық депозиттердің сомасынан 5% кем емес көлемді қамтиды.

Төлемдер бойынша зейнеткерлік және өзге міндеттемелер

Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарына сәйкес, жұмыс беруші зейнеткерлік жарналар жалақыға кеткен шығыстардан белгілі пайыз ретінде есептеледі және Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталығы арқылы «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ-на аударылады. Мұндай шығыстар қызметкерлерге тиісті төлемдер жасалған кезеңде пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есепте танылады. Қызметкер зейнетке шыққан кезде барлық зейнеткерлік төлемдерді сол зейнетақы қоры жасайды. Қор Қазақстан Республикасының заңнамасымен белгіленген зейнетақы жүйесіне қатысудан басқа қосымша зейнетақымен қамсыздандыру бағдарламаларына қатыспайды. Бұған қоса, Қор қызметкерлер зейнетке шыққан соң оларға ешқандай жәрдемақылар төлемейді немесе есептелуі тиіс өзге де елеулі жәрдемақылар бермейді.

Операциялық жалға беру

Қор жалға алушы ретінде

Жалға беруші жалға беру объектісіне меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен табыстарды сактай отырып, активтерді жалға алу операциялық жалға алу болып есептеледі. Операциялық жалға алу келісімшарты бойынша төлемдер жалға алу мерзімі ішіндегі шығындарға біртекті шығарылады және өздерінің функционалды арналымдарына сәйкес жиынтық кіріс туралы есептің шығындары құрамында ескеріледі.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Провизиялар

Қордың бұрында болған қандай да бір оқиға нәтижесінде туындаған міндеттемесі (заңды немесе конклюдентті) болған жағдайда, және оны реттеу үшін экономикалық пайдасы бар ресурстардың кетуі талап етілетін жағдайлардың туындауы мүмкін болып, міндеттеменің мөлшерін сенімді түрде бағалау мүмкін болған жағдайда провизиялар танылады. Провизиялар ақшаның ағымдағы уақыттық құнын көрсететін салықтарды шегергенге дейінгі мөлшерлеме бойынша келешек ақша ағындарын дисконттау арқылы анықталады.

Шетелдік валюта

Қордың қаржылық есептілігін дайындау барысында Қордың функционалдық валютадан басқа валюталардағы («шетелдік валюта») операциялар сол операция жасалған күндегі айырбас бағамы бойынша көрсетіледі. Шетелдік валюталарда көрсетілген ақшалай баптар есептілікті дайындау күніндегі тиісті валюта бағамы бойынша қайта есептеледі. Шетелдік валютада берілген әділ құны бойынша есепке алынатын ақшалай емес баптар әділ құнды анықтау күніндегі айырбас бағамдары бойынша қайта есептеледі. Шетелдік валютада берілген тарихи құны бойынша көрсетілген ақшалай емес баптар қайта есептелмейді.

Валюта бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындаған ақшалай баптар бойынша бағамдық айырмашылықтар олар туындаған кезеңдегі пайда мен шығында көрсетіледі.

Қор 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған жыл соңындағы айырбас бағамдары 1 АҚШ доллары үшін сәйкесінше 340.01 теңге және 182.35 теңгені құрады.

4. БАҒАЛАУДАҒЫ ЕЛЕУЛІ ЖОРАМАЛДАР ЖӘНЕ БЕЛГІСІЗДІК КӨЗДЕРІ

Қордың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық басқа көздерден тікелей алуға болмайтын активтер мен міндеттемелердің теңгерімдік құны туралы бағалау, жорамалдар мен пайымдауларды жасау қажет. Бағалау мәні мен оның негізіндегі пайымдаулар өткен тәжірибе мен белгілі бір жағдайларға қатысты өзге де факторлардан құрылады. Нақты нәтижелер берілген бағалаулардан өзгеше болуы мүмкін.

Бағалаулар мен оларға байланысты пайымдаулар үнемі қайта қарастырылып отырады. Бағалаудағы өзгерістер, егер өзгерістер тек сол кезеңге ықпал етсе, бағалау қайта қарастырылған кезеңде, немесе өзгеріске қатысты кезеңде және егер өзгерістер ағымдағы және келешектегі кезеңдерге әсер етсе келешек кезеңдерде көрсетіледі.

Есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланылған елеулі пайымдаулар

Төменде елеулі жорамалдар көрсетілген, Қор басшылығы Қордың есептік саясатын қолдану кезінде пайдаланған бағалаулардағы белгісіздік (төменде қараныз) бар және қаржылық есептілікте көрсетілген сомаларға елеулі әсер ететін жорамалдарды қоспағанда.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Кепілдендірілген өтеуді төлеу үшін Қордың арнайы резервінің мақсатты мөлшері

Қор басшылығы бағалаулардың негізгі белгісіздік көздері болып табылатын кепілдік берілген депозиттерді төлеу резервінің мақсатты деңгейін анықтауда пайдаланылатын есептің жорамалдарын тұрақты түрде бағалайды, себебі (а) олар кезеңнен кезеңге қатты өзгерістерге ұшырау мүмкін, себебі қатысушы банктерге қатысты келешек шығындар нормасы туралы жорамалдар және Қордың мүмкін шығындарын бағалау ағымдағы күнгі нақты көрсеткіштерге негізделген, және (б) Қор шығынының бағалау мәні мен Қордың нақты кеткен шығындары арасында елеулі айырмашылық болған жағдайда резервтерді құру қажеттілігі туындауы мүмкін, ал олар кейінгі кезеңдерде қаржылық есептілікке елеулі әсер етуі мүмкін.

Кепілдендірілген өтеуді төлеу үшін арнайы резерв құру үшін пайдаланылуы мүмкін сомаға («Резерв») жарғылық капиталдың 70% дейінгі, қатысушы банктерден алынған жарналарды, соның ішінде мерзімі өткізілген жарналар үшін айыппұлдарды, қатысушы банктерді тарату кезінде Қор талаптары бойынша алынған ақша қаражаты және таза алынған пайда кіруі мүмкін. Резервтің мақсатты мөлшері барлық қатысушы банктердің кепілдік берілген депозиттерінің жалпы сомасының 5% кем болмауы керек. Резерв қатысушы банкті таратқан жағдайда кепілдік берілген салымдарды өтеу үшін ғана пайдаланыла алады.

Қор резервтің мақсатты деңгейін Депозиттерге кепілдік берушілер қауымдастығының (IADI) кеңестеріне сәйкес әзірленген және 2015 жылы Қордың Директорлар кеңесімен бекітілген ішкі әдістемесі негізінде анықтайды. Әдістеме қатысушы банктердің қаржы көрсеткіштеріне негізделген міндетті резервтердің көлемін дефолт ықтималдығының және дефолт жағдайында болатын шығындарды бағалаудың әртүрлі деңгейлерін белгілеп бағалайды. 2014 және 2015 жж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша резервтің мақсатты деңгейі қатысушы банктердегі кепілдік берілген депозиттердің жиынтық сомасынан сәйкесінше 6,9% и 5,8% ретінде анықталды.

Кейінге қалдырылған салық активтерін өтеу мүмкіндігі

Қор басшылығы есептік күні кейінге қалдырылған салық активтеріне қатысты резерв құру керек еместігіне сенімді, себебі кейінге қалдырылған салық активтері 50% артық ықтималдықпен толықтай жүзеге асырылады. 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанында кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны сәйкесінше 9,788 мың теңге және 4,870 мың теңгені құрады.

5. ЖАҢА ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚАРАЛҒАН ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК СТАНДАРТТАРЫН (ҚЕХС) ҚОЛДАНУ

Қаржылық есептілікке әсер ететін стандарттар

Төменде көрсетілген жаңа және қайта қаралған стандарттар мен түсіндірмелер ағымдағы кезеңде алғаш рет қолданылды және осы қаржылық есептілікте ұсынылған қаржылық көрсеткіштерге әсер етті.

- ҚЕХС жыл сайынғы жетілдірулері, 2010-2012 жж. кезең.

ҚЕХС жыл сайынғы жетілдірулері, 2010-2012 жж. кезең

2010-2012 жж. кезең іші ҚЕХС жыл сайынғы жетілдірулері төменде қысқаша сипатталған бірқатар стандарттарға бірнеше түзетулерді камтиды.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

ҚЕХС (IFRS) 13 қорытындыларының негізіне енгізілген түзетулер ҚЕХС (IFRS) 13 шығару, ҚЕХС (IAS) 39 және ҚЕХС (IFRS) 9 ілесіп түзетулер егер дисконттау елеулі болмаса дисконттау әсерінсіз номиналды сомаға қарай пайышдық мөлшерлеме белгіленбеген қысқа мерзімді дебиторлық және кредиторлық берешекті бағалау мүмкіндігін жоймағанын түсіндіреді. Бұл түзетулер дереу күшіне енеді.

ҚЕХС (IAS) 16 және ҚЕХС (IAS) 38 түзетулер қайта бағалау моделін қолдану кезінде негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің жинақталған амортизациясын есепке алудағы қайшылықтарды жояды. Өзгертілген стандарттар жалпы сома активтің баланстық құнын қайта бағалау тәсіліне сәйкес келетін тәсілмен қайта бағаланатынын, ал жинақталған амортизация құнсызданудан болған жинақталған шығындарды ескергендегі активтің жалпы сомасы мен баланстық құны арасындағы айырмашылық болып табылатыны түсіндіреді.

ҚЕХС (IAS) 24 түзетулер есеп беретін ұйым үшін негізгі басқарушы қызметкерлерді ұсыну бойынша қызмет көрсететін компания сондай есеп беретін компанияның байланысты тарабы болып келетінін түсіндіреді. Сәйкесінше, негізгі басқарушы қызметкерлерді ұсыну бойынша көрсетілген қызмет үшін ондай компанияға есеп беретін ұйым төлеген немесе төлеуі тиіс шығыстарды сомалары байланысты тараптармен жасалған операциялар ретінде көрсетілуі тиіс. Бұл ретте, мұндай шығыстарды сыйақының құрауыштары бойынша ашу талап етілмейді.

Бұл түзетулер Қордың қаржылық есептілігіне елеулі әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ҚЕХС

Қор төмендегі шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ҚЕХС қолданған жоқ:

- ҚЕХС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары»²;
- ҚЕХС (IFRS) 15 «Сатып алушылармен шарттар бойынша түсім»²;
- ҚЕХС (IFRS) 16 «Жалдау»³;
- ҚЕХС (IAS) 1 түзетулер – «Аппаратты ашу саласындағы бастама»¹;
- ҚЕХС (IAS) 16 және ҚЕХС (IAS) 38 түзетулер «Амортизацияның рұқсат етілген тәсілдері»¹.

¹ Мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен, 2016 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

² Мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен, 2018 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

³ Мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен, 2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады.

«Қаржы құралдары» 9-ҚЕХС (IFRS)

2009 жылғы қарашада шығарылған 9-ҚЕХС (IFRS) қаржы активтерін жіктеу және бағалау бойынша жаңа талаптар енгізді. 2010 жылғы қазанда 9-ҚЕХС-ке (IFRS) түзетулер енгізілді және қаржы міндеттемелерін жіктеу және бағалау жөніндегі және қаржы құралдарын тануды тоқтату жөніндегі жаңа талаптар енгізілді, 2013 жылғы қарашада хеджирлеуді есепке алуға қойылатын жаңа талаптар шығарылды. 2014 жылғы шілдеде ҚЕХС жөніндегі кеңес 9-ҚЕХС-тің (IFRS) түпкілікті нұсқасын шығарды, онда қаржы активтерінің құнсыздануын есепке алу жөніндегі талаптар, сондай-ақ қаржы активтерін жіктеуге және бағалауға қатысты талаптардың кейбір өзгерістері енгізіледі. 9-ҚЕХС (IFRS) ағымдағы «Қаржы құралдары: тану және бағалау» 39-ҚЕХС-ті (IAS) ауыстырады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

9-ҚЕХС-тің (IFRS) басты талаптарына сәйкес:

- **Қаржы активтерін жіктеу және бағалау.** Қаржы активтері шеңберінде олар ұсталатын бизнес-модельге және шартта көзделген ақша қаражаттары ағындарының сипаттамаларына қатысты жіктеледі. Атап айтқанда, мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар және осындай ақша ағындарына негізгі соманы және ол бойынша пайыздарды төлеу ғана кіреді, әдетте, бастапқы танылғаннан кейін амортизациялық құны бойынша бағаланады. 9-ҚЕХС-тің (IFRS) 2014 шығарылған нұсқасы мақсатына шартта көзделген ақша ағындарын алумен және сол сияқты қаржы активтерін сатумен қол жеткізетін бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар үшін басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын құралдардың санатын енгізеді, бұл ретте шартта көзделген ақша ағындарына негізгі соманы және ол бойынша пайыздарды төлеу ғана кіреді. Осындай құралдар басқа да жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланады. Барлық басқа да борыштық құралдар және үлестік бағалы қағаздар әділ құны бойынша бағаланады. Сонымен қатар, 9-ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес кәсіпорындар басқа да жиынтық кірістің құрамындағы үлестік құралдың (саудаға арналмаған) әділ құнындағы кейінгі өзгерістерді және дивидендтер бойынша кірісті ғана – пайда немесе зиян құрамында есепке алуды жоюға жатпайтындай таңдау алады.
- **Қаржы міндеттемелерін жіктеу және бағалау.** Қаржы міндеттемелері 39-ҚЕХС-тің (IAS) талаптарына ұқсас жіктеледі, алайда, ұйымның меншікті кредиттік тәуекелін бағалауға қойылатын талаптарда айырмашылықтар бар. 9-ҚЕХС (IFRS), егер міндеттемелер бойынша кредиттік тәуекел өзгерістерінің әсер етуін басқа да жиынтық кіріс құрамында тану пайдадағы немесе зияндағы есептік теңгерімсіздікті құруға немесе ұлғаюына әкеп соқпаса, қаржы міндеттемелерінің әділ құны өзгерістерінің осы міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгерістеріне байланысты сомасының басқа да жиынтық кірісте танылуын талап етеді. Әділ құнның қаржы міндеттемелерінің кредиттік тәуекеліне байланысты өзгерістері кейіннен пайдада немесе зиянда қайта жіктелмейді.
- **Құнсыздану.** 2014 жылы шығарылған 9-ҚЕХС (IFRS) нұсқасы 39-ҚЕХС-те (IAS) көзделген келтірілген кредиттік зиян моделінің орнына қаржы активтерінің құнсыздануын бағалау үшін күтілетін кредиттік шығындар негізінде модельді енгізеді. Күтілетін кредиттік шығындарға сәйкес ұйымдар күтілетін кредиттік шығындарды және бастапқы тану күнінен бастап кредиттік тәуекелдің өзгеруі көрсетіле отырып, олардың әрбір есепті күні өзгеруін таниды. Басқа сөзбен айтқанда кредиттік шығындарды көрсету үшін орын алған құнсыздануды куәландыратын оқиғаның туындауы міндетті емес.
- **Хеджирлеуді есепке алу.** Хеджирлеуді есепке алудың жаңа үлгісі енгізілуде. Оның мақсаты қаржылық және қаржылық емес баптарды хеджирлеу кезінде тәуекелдерді басқару жөніндегі басшылықтың іс-қимылымен бірге хеджирлеуді есепке алуды үйлестіру. 9-ҚЕХС-ке (IFRS) сәйкес хеджирлеуді есепке алуды қолдануға болатын операциялар мерзімі кеңейтілді, атап айтқанда хеджирлеу құралдары ретінде белгілеуге болатын жаңа құралдар пайда болды, бұдан басқа қаржылық емес баптардың бөлшектері енді хеджирленетін баптар ретінде жіктелуі мүмкін. Бұдан басқа хеджирлеу тиімділігін бағалау хеджирлеу құралы мен объекті арасындағы экономикалық қатынастар қағидатына ауыстырылды. Хеджирлеу тиімділігін ретроспективті бағалау енді талап етілмейді. Бұдан басқа тәуекелдерді басқару жөніндегі ұйымның қызметі туралы ақпаратты жариялау бойынша кеңейтілген талаптар енгізілді.
- **Тануды тоқтату.** ҚЕХС (IAS) 39 салыстырғанда, қаржы активтері мен міндеттемелерін тануды тоқтату бойынша талаптар елеулі түрде өзгерген жоқ.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

Қор басшылығы ҚЕХС (IFRS) 9 келешекте қолдану көрсетілген қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің сомаларына елеулі әсер етуі мүмкін деп күтеді. Алайда, толық талдау өткізбейінше ҚЕХС (IFRS) 9 қолданудың әсерін бағалау мүмкін емес.

15 ҚЕХС (IFRS) «Клиенттермен жасалған шарттар бойынша түсім»

2014 жылғы мамырда клиенттермен шарттар бойынша түсімді есепке алудың бірыңғай кешенді үлгісін белгілейтін 15-ҚЕХС (IFRS) шығарылды. 15-ҚЕХС (IFRS) 18 «Түсім» деген ҚЕХС (IAS), «Құрылысқа арналған шарттар» деген 11-ҚЕХС (IAS) қоса алғанда қазіргі уақытта қолданылатын барлық тану жөніндегі стандарттарды және тиісті түсіндірмелерді ауыстырады.

15-ҚЕХС (IFRS) негізгі қағидаты ұйымның клиенттерге уәде берілген тауарлар беру мен қызметтерді көрсету сәтінде немесе беруіне қарай Кәсіпорын күткендей сыйақыға сәйкесетін сомада тануға тиіс болатынын білдіреді. Атап айтқанда стандарт клиенттермен жасалатын барлық шарттарға бес кезеңнен тұратын бірыңғай модельді қолдануды ұсынады. тауарлар мен қызметтерге айырбастауға құқығы болатын.

Модельдердің бес кезеңі мыналарды қамтиды:

- Шартты клиентпен сәйкестендіру;
- Шарт бойынша орындаушы міндеттерін сәйкестендіру;
- Мәміле бағасын белгілеу;
- Мәміле бағасын орындаушының міндеттемелеріне бөлу;
- Орындаушы міндеттемелерін орындаған сәтте немесе орындауына қарай түскен түсімді тану

15-ҚЕХС (IFRS) сәйкес ұйым орындаушы міндеттемелерінің қашан немесе қалай орындалуына қарай яғни орындаушының міндеттемелерін құрайтын тауарларды немесе қызметтерді бақылау клиентке ауысқан кезде түсімді таниды. Стандарт есепке алудың мұндай мәселелері бойынша түсімді тану сәті, ауыспалы сыйақыны, шарттарды жасау және орындауға байланысты шығындарды және басқаларды есепке алу секілді анағұрлым айқын нұсқауларды енгізеді. Бұдан басқа ақпаратты ашу жөнінде жаңа талаптар енгізіледі.

Қор басшылығы ҚЕХС (IFRS) 15 келешекте қолдану түсімнің сомаларына және оны танудың мерзімдеріне елеулі әсер етуі мүмкін деп күтеді. Алайда, толық талдау өткізбейінше ҚЕХС (IFRS) 15 қолданудың әсерін бағалау мүмкін емес.

ҚЕХС (IFRS) 16 «Жалдау»

ҚЕХС (IFRS) 16 «Жалдау» операциялық және қаржылық жалдау арасындағы айырмашылықтарды жойып, бірыңғай есепке алу моделіне сәйкес барлық дерлік жалдау шарттарына жалға алушының балансында тануды талап етеді. Бұл ретте, жалға берушінің есепке алу тәртібі өзгерусіз қалады және ол операциялық жалдау мен қаржылық жалдау арасындағы бөлу сақталады.

ҚЕХС (IFRS) 16 сәйкес жалға алушы пайдалану құқығы болып табылатын жалдау бойынша активті және міндеттемені таниды. Пайдалану құқығы болып табылатын актив басқа қаржылық емес активтер секілді есепке алынады, соның ішінде амортизацияны есептеу, ал міндеттемеге пайыздық кіріс есептеледі. Жалдау бойынша міндеттеме бастапқыда жалдау шартында көзделген мөлшерлеме бойынша дисконтталған жалдау бойынша төлемдердің келетірілген құны бойынша жалдау мерзімі ішінде бағаланады, немесе ол оңай анықталына алмайтын болса, жалға беруші қосымша қарыз ақша тартудың мөлшерлемесі арқылы.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

ҚЕХС (IAS) 17 ұқсас, жалға берушілер жалға беру шарттарын операциялық немесе қаржылық жалдау ретінде жіктейді. Егер жалдау шартының мәні болып табылатын активті иеленумен байланысты барлық дерлік тәуекелдер мен пайдалар берілсе, ондай жалдау қаржылық жалдау ретінде жіктеледі. Басқа жағдайда, жалдау операциялық жалдау ретінде жіктеледі. Қаржылық жалдауға қатысты, жалға беруші қаржылық кірісті жалға берушінің таза инвестициялары бойынша өзгеріссіз мезгілдік кірістілік нормасын көрсететін кесте бойынша жалдау мерзімі ішінде таниды. Жалға беруші операциялық жалдау бойынша төлемдерді кіріс ретінде тура желілік әдіспен немесе басқа жүйелік тәсіл негізінде көрсетеді, егер ол жалдау шартының мәні болып табылатын активті пайдаланудан болған пайданы азайту кестесін дұрысырақ көрсетуді қамтамасыз етсе.

Қор басшылығы ҚЕХС (IFRS) 16 келешекте қолдану активтер мен міндеттемелердің сомаларына елеулі әсер етуі мүмкін деп күтеді, соған байланысты Қор жалға алушы болып табылатын барлық жалдау шарттары есептілікте танылады. Алайда, толық талдау өткізбейінше ҚЕХС (IFRS) 16 қолданудың әсерін бағалау мүмкін емес.

ҚЕХС (IAS) 1 «Ақпаратты ашу саласындағы бастама» түзетулер

Түзетулер ақпаратты ұсыну қағидаттарын нақтылайды. Елеуліліктің жалпы анықтамасы берілген: деректерді жалпылау және нақтылау критерийлері белгіленді, елеулілік қағидаты қаржылық есептіліктің барлық тарауларына қолданылатыны көрсетілді, және егер де стандарттар белгілі бір ақпаратты ашуға талап қоятын жағдайлардың өзінде де ондай талапқа да елеулілік критерийлері қолданатыны айтылған. Стандартта қаржылық жағдай туралы есепті және жиынтық кіріс туралы есепті ұсыну бойынша, сонымен қатар қаржылық есептілікте ескертпелердің орналасу тәртібі жөнінде кеңестер берілген.

ҚЕХС (IAS) 1 түзетулер 2016 жылғы 1 қаңтарда немесе кейінірек басталатын жылдық есептік кезеңдер үшін қолданылады. Қор басшылығы ҚЕХС (IAS) 1 түзетулерін қолдану қаржылық есептілікке елеулі әсер етеді деп күтпейді.

ҚЕХС (IAS) 16 және ҚЕХС (IAS) 38 «Амортизацияның рұқсат етілген тәсілдерін түсіндіру» түзетулер

16-ҚЕХС (IAS) түзетулер ұйымдардың негізгі құралдар объектілеріне қатысты түсімнің негізінде амортизациялау тәсілін пайдалануына тыйым салынады. 38-ҚЕХС (IAS) түзетулер түсімнің материалдық емес активті амортизациялауды есептеу үшін рұқсат етілген негіз болып табылмайтындығын жоққа шығаратын жорамал енгізеді. Бұл жорамал тек екі жағдайда ғана теріске шығарылуы мүмкін: егер материалдық емес актив түсімнің өлшемі ретінде көрсетілген немесе егер түсім мен материалдық емес активтен экономикалық пайданы тұтыну өзара тығыз байланысты болса.

- a) егер материалдық емес активтің пайдалы қолдану мерзімі және оны бағалау кіріске тікелей байланысты болса; немесе
- b) егер түсім мен материалдық емес активтен экономикалық пайданы тұтыну өзара тығыз байланысты болса.

Түзетулер перспективті түрде қолданылады және 2016 жылғы 1 қаңтардан ерте емес басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданылады. Қазіргі кезде Қор негізгі құралдар мен материалдық емес активтерге қатысты амортизацияның тура желілі және өндірістік тәсілдерді пайдаланады. Қор басшылығының пікірінше, тура желілі әдіс тиісті активтерге салынған экономикалық пайдаларды тұтынуын көрсету үшін ең қолайлы әдіс болып табылады және сәйкесінше Қор басшылығы ҚЕХС (IAS) 16 және ҚЕХС (IAS) 38 стандарттарына түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне елеулі әсер етпейді деп есептейді.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгедө)

6. ТҮЗЕТУЛЕР МЕН ҚАЙТА ЖІКТЕУЛЕР

ТҮЗЕТУЛЕР

2015 жыл ішінде Қор басшылығы кері репо шарттары бойынша мәмілелер 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте ақша қаражаты мен оның баламалары құрамында тиісті түрде көрсетілмегенін байқады. Бұған қоса, пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есепке сатуға арналған бағалы қағаздарды қайта бағалаудан туындаған таза (шығындар)/пайд сомасы көрсетілмегенін анықтады. ҚЕХС (IAS) 8 «Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және кателер» стандартына сәйкес, қаржылық жағдай туралы, пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс туралы есептегі және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептегі салыстырмалы сомалар бұған дейін көрсетілген сомалардан қайта қаралды.

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігіне енгізілген түзетулердің әсері және 2014 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есептің бастапқы балансы төменде берілген:

	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Түзету сомасы	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қайта қаралған есепке сай
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	6,244,345	12,812,011	19,056,356
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	329,325,104	(12,812,011)	316,513,093
ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП			
ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС			
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздарды қайта есептеуден туындаған таза (шығын)/пайда, табыс салығын шегергенде	-	1,598,336	1,598,336
ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ЖИЫНЫ	27,647,711	1,598,336	29,246,047

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Түзету сомасы	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қайта қаралған есепке сай
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ:			
«Кері РЕПО» операцияларынан түсімдер	88,992,051	(88,992,051)	-
«Кері РЕПО» операцияларынан шығып қалу	(76,180,040)	76,180,040	-
Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының таза келуі	(64,307,601)	(12,812,011)	(77,119,612)
АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ, жыл басында	6,244,345	12,812,011	19,056,356

Қайта жіктеу

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күні аяқталған жыл іші қаржылық есептілігінде оны 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және осы күні аяқталған жыл іші есептілікті ұсыну нысанына сәйкестендіру үшін жіктеуді өзгертулер жасалды. Ағымдағы жылдың есептілікті ұсыну нысаны Қордың қаржылық жағдайы мен қызметінің нәтижелерін нақтырақ көрсетеді.

	2014 жылғы 31 желтоқсан- дағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Қайта жіктелді	2014 жылғы 31 желтоқсан- дағы жағдай бойынша қайта қаралған есепке сай
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП			
АКТИВТЕР:			
Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер	150,121	(150,121)	-
Кейінге қалдырылған салық активі	4,870	(4,870)	-
Негізгі құралдар	10,132	(10,132)	-
Материалдық емес активтер	25,072	(25,072)	-
Қорлар	1,707	(1,707)	-
Өзге активтер	5,529	191,902	197,431
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Салықтар бойынша шығыстар, корпоративтік табыс салығынан басқа	32	(32)	-
Өзге қаржы міндеттемелері	975	(975)	-
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	2,340,945	(2,340,945)	-
Өзге міндеттемелер	-	2,341,952	2,341,952

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгедө)

	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша алдыңғы есепке сай	Қайта жіктелді	2014 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша қайта қаралған есепке сай
ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ЕСЕП			
АКТИВТЕР:			
Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер	115,006	(115,006)	-
Кейінге қалдырылған салық активі	4,038	(4,038)	-
Негізгі құралдар	10,571	(10,571)	-
Материалдық емес активтер	30,402	(30,402)	-
Қорлар	1,753	(1,753)	-
Өзге активтер	11,369	161,770	173,139
МІНДЕТТЕМЕЛЕР:			
Өзге қаржы міндеттемелері	6,802	(6,802)	-
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	158,119	(158,119)	-
Өзге міндеттемелер	-	164,921	164,921
ПАЙДА МЕН ШЫҒЫН ЖӘНЕ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ЕСЕП			
Пайыздық кірістер	16,464,104	(105,126)	16,358,978
Пайыздық шығыстар	(105,126)	105,126	-
Таза пайыздық кірістер	16,358,978	(16,358,978)	-
Өзге кірістер	1,116	(1,116)	-
Өзге шығыстар	(51)	51	-
Өзге (шығыстар)/кірістер	-	1,065	1,065

7. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

Ақша қаражаты мен оның баламалары келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
ҚРҰБ-гі қаражат	40,227,851	1,428,000
ҚРҰБ-гі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	38,052,670	4,438,307
Кері РЕПО шарттары	1,293,001	-
Өзге банктерде ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты	2,379	8,497
Карт-шоттардағы ақша қаражаты	471	721
Ақша қаражаты мен оның баламаларының жиыны	79,576,372	5,875,525

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚРҰБ-дағы қаражат бастапқы орналастыру мерзімі үш айдан кем және жылдық пайыздық мөлшерлемесі сәйкесінше 12.00% және 3.05% құрайтын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде орналастырылған депозиттермен ұсынылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ҚРҰБ-дағы қаражат бойынша есептелінген сыйақы сәйкесінше 72,851 мың теңге және нөл теңге құрады.

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтамасыз ету ретінде алынған активтердің әділ құны және кері РЕПО шарттарының баланстық құны келесідей болды:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	
	Несиенің баланстық құны	Кепіл мәнінің әділ құны
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	1,293,001	2,364,954

8. САТУҒА АРНАЛҒАН БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР

Сатуға арналған бағалы қағаздар келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	
	Номиналдық пайыздық мөлшерлеме, %	Әділ құны
Борыштық бағалы қағаздар:		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	3.00% - 8.75%	331,605,546
АҚШ Үкіметінің облигациялары	0.00% - 1.00%	108,904,512
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	4.41%	1,250,211
Борыштық бағалы қағаздар жиыны		441,760,269

	2014 жылғы 31 желтоқсан	
	Номиналдық пайыздық мөлшерлеме, %	Әділ құны
Борыштық бағалы қағаздар:		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	3.00% - 8.75%	331,346,430
АҚШ Үкіметінің облигациялары	0.00% - 1.00%	75,405,612
Қазақстандық эмитенттердің корпоративтік облигациялары	7.41%	1,299,391
Борыштық бағалы қағаздар жиыны		408,051,433

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сатуға арналған бағалы қағаздар бойынша есептелген сыйақы сәйкесінше 10,229,690 мың теңгені және 8,624,294 мың теңгені құрады.

Корпоративтік облигациялар есептік күнге Fitch Rating кредиттік рейтингтер агенттігі берген «BBB+/тұрақты» рейтингісіне ие «Қазақстан ипотекалық компаниясы» АҚ-ға салынған инвестициялармен ұсынылған.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

9. ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дебиторлық берешек тиісінше 2,013,221 мың теңгені және 2,779,554 мың теңгені құрады. Дебиторлық берешек жеке тұлағалардың депозиттеріне кепілдік беру жүйесіне қатысатын банктердің күнтізбелік жарналары бойынша дебиторлық берешекпен ұсынылған.

10. ӨЗГЕ АКТИВТЕР

Өзге активтер келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
Өзге қаржылық емес активтер:		
Агент банк арқылы кепілдік берілген өтеулер бойынша алдын ала төлемдер	608,753	-
Ағымдағы табыс салығы бойынша активтер	142,142	150,121
Негізгі құралдар	28,625	10,132
Материалдық емес активтер	15,006	25,072
Кейінге қалдырылған салық активтері	9,788	4,870
Келешек кезеңдердің шығыстары	3,655	1,553
Қызметтер үшін берілген аванстар	2,887	3,946
Тауарлы-материалдық қорлар	1,910	1,707
Қызметкерлердің берешегі	-	30
Өзге активтер жиыны	812,766	197,431

11. ӨЗГЕ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Өзге міндеттемелер келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
Өзге қаржы міндеттемелері:		
Салымшылар алдындағы міндеттемелер	608,753	-
Сыйлықақылар бойынша резервтер	28,151	16,434
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	18,367	10,403
Қызметтер ақысын төлеу бойынша міндеттеме	5,488	5,999
Кредиторлық берешек	120	-
Өзге қаржы міндеттемелері	313	975
Өзге қаржы міндеттемелерінің жиыны	661,192	33,811
Өзге қаржылық емес міндеттемелер:		
Күнтізбелік жарналар бойынша қатысушы банктерден алынған алдын ала төлемдер	413,639	2,305,471
Салықтар бойынша шығыстар, корпоративтік табыс салығынан басқа	3,218	32
Қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттеме	2,832	2,638
Өзге қаржылық емес міндеттемелер жиыны	419,689	2,308,141
Өзге міндеттемелер жиыны	1,080,881	2,341,952

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Күнгізбелік жарналар бойынша қатысушы банктерден алынған алдын ала төлемдер қатысушы банктер жыл соңына дейін жарналар бойынша жасаған алдын ала төлемдерінің сомалары мен алдыңғы жыл үшін нақты жарналар негізінде Қор алу үшін есептеген сомалар арасындағы айырмашылық болып табылады.

12. ЖАРҒЫЛЫҚ КАПИТАЛ

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қордың жалғыз акционері Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі болды.

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жарғылық капиталы 177,156,000 мың теңге жалпы сомасына әр акцияның номиналды құны 200,000 теңге болатын 885,780 жай акцияны құрады.

2015 жылғы 25 мамырдағы №А4218 бағалы қағаздарды шығаруды мемлекеттік тіркеу туралы анықтамаға сай 2015 жылғы 25 мамырда 17,715,600 мың теңге сомасына 88,578 акция көлемінде жаңа акциялар шығару жарияланды.

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жарғылық капиталы 194,871,600 мың теңге жалпы сомасына әр акцияның құны 200,000 теңге болатын 974,358 жай акцияны құрады.

Жарғыға сәйкес, «Қазақстанның депозиттерге кепілдік беру қоры» акционерлік қоғамы коммерциялық емес ұйым болып табылады. Қор пайданы дивидендтер ретінде үлестірмейді, ал кірістер резервтер ретінде жинақталады.

Жалғыз акционер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі арқылы мемлекет болып табылады.

	Акциялар саны	Жарғылық капитал
2013 жылғы 31 желтоқсан	805,255	161,051,000
Жай акцияларды шығару	80,525	16,105,000
2014 жылғы 31 желтоқсан	885,780	177,156,000
Жай акцияларды шығару	88,578	17,715,600
2015 жылғы 31 желтоқсан	974,358	194,871,600

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

13. ПАЙЫЗДЫҚ КІРІСТЕР

Пайыздық кірістер келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл
Пайыздық кірістерге келесілер кіреді:		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін құнсызданбаған қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер:		
Депозиттер бойынша пайыздар	1,501,755	44,583
Кері РЕПО шарттары бойынша пайыздар	404,121	129,563
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін активтер бойынша пайыздық кірістер жиыны	1,905,876	174,146
Әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері бойынша пайыздық кірістерге келесілер кіреді:		
Сатуға арналған бағалы қағаздар бойынша пайыздар	19,894,545	16,184,832
Әділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер жиыны	19,894,545	16,184,832
Пайыздық кіріс жиыны	21,800,421	16,358,978

14. ҚАТЫСУШЫ БАНКТЕРДІҢ ЖАРНАЛАРЫНАН ЖӘНЕ ТАРАТУ КОМИССИЯСЫНЫҢ ТҮСІМДЕРІНЕН ТАЗА КІРІС

Қатысушы банктердің жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен таза кіріс пен тұрақсыздық айыбы келесі кестеде берілген:

	2015 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл
Қатысушы банктердің жарналарынан түскен кіріс	29,301,273	30,383,853
Тарату комиссиясының түсімдерінен кіріс	140,000	920,000
Тұрақсыздық айыбын есептеу	4,454	1,379
Таратылған банктердің салымшыларына өтеулер бойынша шығыстар	(4,265,470)	(925)
Қатысушы банктердің жарналарынан және тарату комиссиясының түсімдерінен таза кіріс жиыны	25,180,257	31,304,307

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

15. ШЕТЕЛ ВАЛЮТАСЫНДАҒЫ ОПЕРАЦИЯЛАР БОЙЫНША ТАЗА ПАЙДА

Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза пайда келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл
Бағам айырмашылығынан түскен кірістер	107,719,638	14,896,481
Бағам айырмашылығынан болған шығыстар	(42,333,331)	(3,204,039)
Шетел валютасындағы операциялар бойынша таза пайда жиыны	65,386,307	11,692,442

16. ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ШЫҒЫСТАР

Операциялық шығыстар келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл
Қызметкерлерге кеткен шығыстар	358,641	233,598
Жарнамалық және маркетингтік қызметтер	57,201	38,456
Сенімгерлік басқару қызметтері	28,291	19,876
Шот жүргізу бойынша шығыстар	20,032	21,710
Өзге салықтар, корпоративтік табыс салығынан басқа	35,756	23,609
Тозу және амортизация	17,938	14,893
Көлік шығындары	7,792	6,058
Іс-сапар және әкімшілік шығыстары	6,986	9,874
Сактандыру қызметтері	6,817	4,543
Аудиторлық және өзге қызметтер	5,488	1,176
Директорлар кеңесінің шығыстары	5,400	3,994
Коммуналдық қызметтер	4,105	3,513
Мүшелік жарналары	2,295	2,396
Байланыс қызметтері	2,221	2,128
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	1,808	1,783
Лицензиялық келісімдер бойынша шығыстар	1,056	2,464
Күзет қызметтері	1,043	1,985
Өзге операциялық шығыстар	13,613	13,550
Операциялық шығыстар жиыны	576,483	405,606

17. ТАБЫС САЛЫҒЫ

Қор өзі қызмет ететін Қазақстан Республикасының салықтық заңнамасының талаптарына сәйкес салықтық есеп деректерінің негізінде ағымдағы кезең үшін табыс салығы бойынша есеп айырысу жүргізеді, және мұндай талаптар ҚЕХС талаптарынан өзгеше болуы мүмкін.

Шығыстардың кейбір түрлері салық салу мақсаттары үшін есепке алынбайтынына байланысты, сонымен қатар Қордың салық салынбайтын кіріс бар болғандықтан тұрақты салықтық айырмашылықтар пайда болады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

Кейінге қалдырылған салық қаржылық есептілік мақсаттары үшін активтер мен міндеттемелердің есептік құны арасындағы және салық салу мақсатында анықталатын сома арасындағы уақыттық айырмашылықтардан болған таза салықтық әсерді көрсетеді. 2015 және 2014 жылғы 31 желтоқсанда бар уақыттық айырмашылықтар негізінен кірістер мен шығыстарды есепке алудың әртүрлі әдістері/мерзімдерімен байланысты, сонымен қатар кейбір активтердің есептік және салықтық құнындағы айырмашылыққа байланысты туындайтын уақыттық айырмашылықтар болып табылады.

Салықтарды төлеу бойынша шығыстар мен бухгалтерлік есеп бойынша пайда арасындағы арақатынасты талдау кезінде пайдаланылатын салық мөлшерлемесі Қазақстан Республикасының салықтық заңнамасына сәйкес заңды тұлғалар үшін салық салынатын пайдадан 20% құрайды.

Қордың арнайы резервтерінен түсетін инвестициялық кіріске корпоративтік табыс салығы салынбайды.

2015 және 2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша уақыттық айырмашылықтардан болған салық әсері келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
Шегерілетін уақыттық айырмашылықтар:		
Есептелген, бірақ төленбеген сыйлықақылар бойынша резервтер	28,151	16,434
Есептелген, бірақ төленбеген демалыстар бойынша резервтер	18,367	10,403
Өзге резервтер	5,488	1,176
Шегерілетін уақыттық айырмашылықтар жиыны	52,006	28,013
Салық салынатын уақыттық айырмашылықтар:		
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	3,067	3,664
Салық салынатын уақыттық айырмашылықтардың жиыны:	3,067	3,664
Таза шегерілетін уақыттық айырмашылықтар	48,939	24,349
Белгіленген мөлшерлеме (20%) бойынша таза кейінге қалдырылған салық активтері	9,788	4,870

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар іші салықтарды төлеу бойынша шығыстар мен бухгалтерлік есеп бойынша пайда арасындағы арақатынас келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл	2014 жылғы 31 желтоқсан- да аяқталған жыл
Салық салғанға дейінгі пайда	111,711,163	58,951,186
Ресми белгіленген табыс салығының мөлшерлемесі	20%	20%
Белгіленген мөлшерлеме бойынша салық	22,342,232	11,790,237
Арнайы резерв активтерінен түскен босатылған инвестициялық кіріс	(20,099,264)	-
Шегерілмейтін және салық салынбайтын баптардың салықтық әсері (тұрақты айырмасы)	(2,247,886)	(11,791,069)
Төлем көзінен алынатын салық	142,552	-
Табыс салығы бойынша шығыс/(үнемдеу)	137,634	(832)
Төлем көзінен алынатын салық	142,552	-
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	-	-
Кейінге қалдырылған салық бойынша пайда	(4,918)	(832)
Табыс салығы бойынша шығыс/(үнемдеу)	137,634	(832)
	2015 жыл	2014 жыл
Кейінге қалдырылған салық активтері		
Жыл басы	4,870	4,038
Пайда немесе шығынға жатқызылған жыл ішінде кейінге қалдырылған салық активіндегі өзгеріс	4,918	832
Жыл соңы	9,788	4,870

18. КЕЛЕШЕК КЕЗЕҢДЕРДІҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Депозиттер бойынша кепілдік берілген өтемақылар

Депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің мақсаты қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету, соның ішінде қатысушы банк мәжбүрлеп таратылған жағдайда депозиторларға кепілдік берілген өтемді төлеу арқылы банк жүйесіне деген сенімді қолдау болып табылады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» заңға сәйкес, депозиттерге кепілдік беру жүйесінің қатысушы банкін мәжбүрлі түрде таратқан жағдайда, Қор соттың банкті мәжбүрлі түрде тарату жайлы шешімі заңды күшіне енген сәттен бастап қатысушы банктің депозит салушыларына кепілдемелік өтемақы төлеу бойынша міндеттемені өзіне алады. Қор жеке тұлға болып табылатын депозит салушыларға валютадағы депозиттер бойынша 5,000 мың теңгеден аспайтын және теңгеде орналастырылған депозиттер бойынша 10,000 мың теңгеден аспайтын мөлшерде депозит бойынша есептелген сыйақысыз депозит бойынша қалдық сомасындағы кепілдік депозиттерге сәйкес, салымшының бірнеше кепілденген салымдары, түрі және валютасы бойынша, бір банкте орналастырылған кепілденген өтем жиынтығы 10,000 мың теңгеден аспайтын кепілдемелік өтемақы төлейді.

2016 жылғы 20 ақпандағы жағдай бойынша депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің қатысушы банктері арасында «D» (дефолт) несиелік рейтингісіне ие банктер жоқ.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

Қор депозиттерді төлеу бойынша мүмкін шығындардың сомасын бағалайды. Резервті толық бағалау және есептік күндегі резервтің сомасы 4-ескертпеде ашылған.

Күрделі шығындар бойынша міндеттемелер

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша Қордың күрделі шығындар бойынша келешек кезеңдердің елеулі міндеттемелері болған жоқ.

Операциялық жалдау шарттары бойынша келешек кезеңдердің міндеттемелері

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша Қордың операциялық жалдау шарттары бойынша келешек кезеңдердің елеулі міндеттемелері болған жоқ.

Сот істері

Қарапайым қызмет барысында Қор соттың іс қарауы мен даулар бойынша объектісі болуы мүмкін. Басшылықтың пікірінше, мұндай даулардан туындауы мүмкін соңғы міндеттеме болашақта Қордың ағымдағы қаржылық жағдайына және қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижелеріне кері әсер етпейді.

Салық салу

Қазақстан Республикасының салық заңнамасы бірнеше түсіндірмелерге ие болуы мүмкін ережелер бар. Сонымен қатар салық органдары ұйымдардың қызметіне қатысты мәселелер бойынша жөнсіз шешімдер қабылдайтын жағдайлар да болады. Егер салық органдары басшылықтың заңнаманы түсінуіне негізделген Қор қызметіне қатысты қандай да бір әрекеттерін дауласа, Қорға қосымша салықтар, айыппұлдар мен өсімпұлдар салыну мүмкін.

Бұндай белгісіздік атап айтқанда қаржы құралдарын бағалауға, құнысздану бойынша резервтердің көлемін белгілеуге және мәмілелер бойынша баға көрсеткіштерінің нарықтық деңгейін анықтауға қатысты болуы мүмкін. Бұған қоса, мұндай белгісіздік клиенттерге берілген несиелердің құнсыздануы үшін резерв пен резервті қалпына келтіру және салық салынатын пайданы жете бағаламау түріндегі дебиторлық берешек арасындағы уақыттық айырмашылықтарды бағалаудың нәтижесі болуы мүмкін. Қор басшылығы барлық қажетті салықтық есептеулер жасалғанына сенімді, және сәйкесінше, қаржылық есептілікте қандай да бір резервтер есептелмеді. Салық органдары салықтық кезең жабылғаннан кейін бес жыл ішінде салықтық есептеулердің дұрыстығын тексеруге құқылы.

Зейнетақы төлемдері

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес қызметкерлерге мемлекеттік зейнетақы жәрдемақысын төлейді. 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдайы бойынша Қордың қазіргі немесе бұрынғы қызметкерлерінің алдында қосымша зейнетақы төлемдері, зейнетке кеткен соң медициналық қызмет көрсету үшін төлемдер, сақтандыру төлемдері және зейнетке шыққанда төленетін басқа да жәрдемақылар бойынша міндеттемелері болған жоқ.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

Операциялық орта

Дамушы елдердің нарықтары, соның ішінде Қазақстан, дамыған елдер нарықтарының тәуекелдерінен ерекшеленетін экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнама тәуекелдеріне ұшырайды. Қазақстанда бизнес жүргізуді реттейтін заңдар және нормативті актілер тез арада өзгеруі мүмкін, олардың жөнсіз талдану мүмкіндігі бар. Қазақстан дамуының келешек бағыты мемлекеттің салық және қаржы-несие саясатына, қабылданатын заңдарға және нормативті актілерге, сонымен қатар мемлекеттегі саяси жағдайдың өзгеруіне байланысты.

Қазақстанның мұнай мен газды үлкен көлемде өндіруіне және экспорттауына байланысты Қазақстан экономикасы әлемдік мұнай мен газ бағаларының өзгеруіне сезімтал болып табылады. 2014-2015 жылдар ішінде, сондай-ақ 2016 жылдың бірінші тоқсанында энергия қорларының бағалары айтарлықтай төмендеді, сондықтан экспорттық түсім елеулі қысқарды. 2015 жылғы 20 тамызда Үкімет пен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі теңгенің еркін құбылмалы бағамына негізделген жаңа ақша-несиелік саясатқа көшу туралы жариялады және валюталық коридордың күшін жойды. 2015 жылы, сондай-ақ 2016 жылдың бірінші тоқсанында теңге негізгі шетел валюталарына қатысты елеулі құнсызданды.

Қор басшылығы экономикалық жағдайдың ағымдағы өзгерістерін бақылайды және жақын келешекте Қор қызметінің тұрақтылығын сақтау мен дамыту үшін қажетті деп есептейтін шаралар қолданады. Алайда, экономикалық жағдайдағы өзгерістердің Қордың келешектегі қызметінің нәтижелері мен қаржылық жағдайына тигізетін әсерін қазіргі уақытта анықтау қиын.

19. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН ЖАСАЛҒАН ОПЕРАЦИЯЛАР

Байланысты тараптар немесе байланысты тараптармен операциялар ҚЕХС (IAS) 24 «Байланысты тараптар туралы ақпаратты ашу» стандартына сәйкес анықталады.

Әрбір ықтималды байланысты тарапты қарастыру кезінде, қатынастардың заңды формасына ғана емес, олардың мазмұнына да маңызды назар аударылады.

Қор 2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептік жыл ішінде маңызды операцияларды жүзеге асырған байланысты тараптармен өзара қатынастың сипаты төменде көрсетілген:

	Өзара қатынас сипаты
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	Басты компания – 100%, шот жүргізу бойынша қызметтер; қаражатты сенімді басқару бойынша қызметтер; валюталық аударымдар үшін комиссия; қызметтер үшін шығындардың орнын толтыру; электронды төлемдер жүргізу;
Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	Басты компанияны, бағалы қағаздарға иелік етуді, инвестициялық табысты алуды басқаратын мемлекеттік мекеме
Қазақстан банкаралық есеп айырысу орталығы	ҚР ҰБ мекемесі, есептің электронды түрлерін беру үшін
«Қызметті қамтамасыз ету орталығы» АҚ	пайдаланылатын Фасті желісіне қолжетімділік
«Бағалы қағаздардың бірыңғай тіркеушісі» АҚ	ҚР ҰБ еншілес компаниясы, коммуналды қызметтер, операциялық жалға алу, кенсені қорғау қызметтері
	ҚР ҰБ еншілес компаниясы, тіркеуші қызметтері

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

Қор байланысты тараптармен келесідей операциялар жасады:

	2015 жылғы 31 желтоқсан		2014 жылғы 31 желтоқсан	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар бойынша жиыны	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар бойынша жиыны
Ақша қаражаты мен оның баламалары	78,280,521	79,576,372	5,866,307	5,875,525
- Басты компания	78,280,521		5,866,307	
Сатуға арналған бағалы қағаздар	332,855,757	441,760,269	332,645,821	408,051,433
- Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	331,605,546		331,346,430	
- өзге байланысты тараптар	1,250,211		1,299,391	
Дебиторлық берешек	119,738	2,013,221	99,847	2,779,554
- өзге байланысты тараптар	119,738		99,847	
Өзге активтер	142,154	812,766	150,121	197,431
- өзге байланысты тараптар	142,154		150,121	
Өзге міндеттемелер	5,120	1,080,881	1,922	2,341,952
- Қордың немесе Басты компанияның басқарушы қызметкерлері	1,842		1,846	
- өзге байланысты тараптар	3,278		76	

Басшылықтың сыйақысы келесідей ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші		2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар бойынша жиыны	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар бойынша жиыны
Негізгі басқарушы қызметкерлердің сыйақысы:				
- қысқа мерзімді сыйақылар	64,434	358,641	53,558	233,598

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдар іші пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есепте байланысты тараптармен жасалған операциялар бойынша туындаған келесі сомалар көрсетілді:

	2015 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші		2014 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші	
	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар жиыны	Байланысты тараптармен операциялар	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес санаттар жиыны
Пайыздық кірістер	19,963,244	21,800,421	16,328,673	16,358,978
- Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	19,884,232		16,241,106	
- өзге байланысты тараптар	79,012		87,567	
Операциялық шығыстар	(98,983)	(576,483)	(23,630)	(405,606)
- өзге байланысты тараптар	(98,440)		(3,824)	
- Қордың немесе Басты компанияның басқарушы қызметкерлері	(543)		(905)	
- Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі	-		(18,901)	
Табыс салығы бойынша (шығыс)/үнемдеу	(137,634)	(137,634)	-	832
- Салық органдары	(137,634)		-	

20. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Әділ құн, мәжбүрлі немесе тарату арқылы сатудан бөлек, мәмілені жасағысы келетін, хабардар, бір-бірінен тәуелсіз тараптар арасында жасалған мәміле арқылы сатып алынған қаржы құралының құны ретінде анықталады. Ұсынылған бағалаулар Қорда бар белігілі қаржы құралдарының пакетін нақты сату кезінде алуы мүмкін сомаларды көрсетпеуі мүмкін.

Келесі кестеде берілген деректерді қоспағанда, Қор басшылығының пікірінше, қаржылық есептілікте көрсетілген Қордың қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны олардың қысқа мерзімді сипаты үшін олардың әділ құнына тең:

	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2015 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
Әділ құны бойынша бағаланған активтер				
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	441,760,269	-	-	441,760,269
	1-деңгей	2-деңгей	3-деңгей	2014 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
Әділ құны бойынша бағаланған активтер				
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	408,051,433	-	-	408,051,433

2015 және 2014 жылдар аралығында 1 және 2 деңгейлер арасында қаржылық құралдар қайта жіктелмеген.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

21. КАПИТАЛДЫ БАСҚАРУ

Қор капитал талаптарын орындау объектісі ретінде қарастырылмайды, Қордың капиталды басқару саласындағы негізгі мақсаты қаржы жүйесінің тұрақтылығын қамтамасыз ету және оның оңтайлы құрылымын сақтау мақсатында үздіксіз қызмет атқаруды жалғастыру мүмкіндігі, депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыру болып табылады.

Қазақстан Республикасының «Екінші дейгейлі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Заңына сәйкес Қордың арнайы резервінің мақсатты мөлшері депозиттерге міндетті кепілдік беру жүйесінің қатысушы банктеріндегі барлық кепілдік берілетін депозиттердің 5% кем емес болады.

2015 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, нақты арнайы резерв, 70% жарғылық капиталды қоспағанда, 270,056,516 мың теңгені құрады. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, нақты арнайы резерв, 70% жарғылық капиталды қоспағанда, 215,394,855 мың теңгені құрады.

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
Депозиттерге кепілдік беру жүйесіне банк-қатысушыларының күнтізбелік салымдары	170,067,924	145,032,121
Тарату комиссиясымен өтелген сомалар	9,493,621	9,353,621
Депозиттерге кепілдік беру жүйесіне банк-қатысушылары төлеген айыппұлдар	10,300	5,846
Жарғылық капиталдың 70% шегіндегі Қор шығыстары	29,000,000	18,500,000
Арнайы резервті құруға аударылған Қордың таза табысы	61,484,671	42,503,267
Жарғылық капиталдың 70% қоспағандағы арнайы өтеу резерв жиыны	270,056,516	215,394,855

2015 және 2014 жж. 31 желтоқсанына, 70% жарғылық капиталды қоса есептегенде, арнайы резервтің көлемі, банк-қатысушылардағы кепілденген депозиттер сомасы жиынтығына сәйкесінше 377,466,636 мың теңге немесе 5,5% және 320,904,055 мың теңге немесе 7,2% құрады. Осылайша, 2015 және 2014 жж. 31 желтоқсанына 70% жарғылық капиталды қоса есептегенде арнайы резервтің мақсатты көлемі туралы Заң талаптары орындалуда.

	2015 жылғы 31 желтоқсан	2014 жылғы 31 желтоқсан
Депозиттерге кепілдік беру жүйесіне банк-қатысушыларының күнтізбелік салымдары	170,067,924	145,032,121
Тарату комиссиясымен өтелген сомалар	9,493,621	9,353,621
Депозиттерге кепілдік беру жүйесіне банк-қатысушылары төлеген айыппұлдар	10,300	5,846
Жарғылық капиталдың 70% шегіндегі Қор шығыстары	136,410,120	124,009,200
Арнайы резервті құруға аударылған Қордың таза табысы	61,484,671	42,503,267
Жарғылық капиталдың 70% қоса есептегенде арнайы өтеу резерв жиыны	377,466,636	320,904,055

Қатысушы банктердің күнтізбелік жарналарының сараланған мөлшерлемелерін есептеу әдістемесі тәуекелдің өзгермелі бөлігіне негізделеді, және бұның нәтижесінде тәуекел көрсеткіштері жоғарырақ болатын қатысушы банктер бойынша жоғарырақ күнтізбелік жарналардың мөлшерлемелері қолданылады.

22. ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУ САЯСАТЫ

Тәуекелдерді басқару Қор қызметі үшін аса маңызды және Қор операцияларындағы негізгі элементтердің бірі болып табылады. Қор қызметіне тән болатын негізгі тәуекелдер – нарықта сыйақы мөлшерлемелерінің, әділ құнның, валютаны айырбастау бағамының өзгеруіне байланысты тәуекелдер және өтімділік тәуекелі болып табылады.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – қаржылық құрал бойынша қарызгердің (эмитенттің) несие берушіге (инвесторға) бағалы қағазды (облигация, мемлекеттік міндеттемелер) шығару мерзімімен белгіленген мерзімде тиесілі болатын негізгі қарызы мен сыйақысын қайтармауы салдарында шығынның пайда болу тәуекелі.

Кредиттік тәуекелді басқарудың міндеті - шешімдердің ұжымдылығын, ішкі бақылау және кредиттік тәуекелді шектейтін өзге үдерістерді пайдалана отырып Директорлар кеңесі бекіткен шеңберде Қордың аталмыш тәуекел түріне ұшырағыштығын шектеу болып табылады.

Несиелік тәуекелді басқарудың маңызды элементі - негізгі жорамалы өтімділігі жоғары активтерге, нақтырақ айтсақ: мемлекеттік бағалы қағаздарға, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің депозиттеріне, Ұлттық холдингтің шығарған бағалы қағаздар, ұлттық компаниялармен, олардың тізімі Қазақстан Республикасы Үкіметінің тиісті ажыратымдылықты орнатты, дегенде «BB-» Standard&Poor`s-дын немесе баламды рейтингтік Moody қаржы құралы немесе эмитенттің кредиттік рейтингімен, валюта мен рейтингісі «BB-» Standard&Poor`s-дын немесе «Ba3» Moody`s-тің кем түспейтін мемлекеттердің қысқа мерзімді бағалы қағаздарына инвестиция жасау болатын сенімгер басқарушымен жасалған активтерді басқару бойынша келісімнің ажырамас бөлігі саналатын Қордың құрастырған инвестициялық стратегиясы.

2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қордың сәйкесінше 34 және 37 қатысушы-банктері болды. 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша 5 қатысушы-банктің міндетті күнтізбелік жарналары бойынша 100,000 мың теңгеден асатын қарыздары болды, бұл барлық дебиторлық берешектің 82,84% құрайды (2014 ж. – 37 қатысушы-банк, олардың бесеуінің 100,000 мың теңгеден асатын қарыздары болды, бұл барлық дебиторлық берешектің 90.06% құраған болатын).

Кредиттік тәуекелдің максималды мөлшері

Қордың кредиттік тәуекелінің максималды мөлшері нақты активтерге және жалпы нарық тәуекелдеріне тән дербес тәуекелдерге байланысты елеулі түрленуі мүмкін.

Келесі кестеде қаржы активтері бойынша кредиттік тәуекелдің максималды мөлшері берілген. Баланстық шоттарда көрсетілетін қаржы активтері үшін кредиттік тәуекелдің максималды мөлшері сол активтердің баланстық құнына тең, активтер мен міндеттемелер және камтамасыз етуді есептеуді есепке алусыз.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

2015 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай:

	Кредиттік тәуекелдің максималды мөлшері	Есептеу сомасы	Есептеуден кейінгі кредиттік тәуекелдің таза мөлшері	Қамта-масыз ету	Қамтамасыз етуді есептеу және ескіске алудан кейінгі кредиттік тәуекелдің таза мөлшері
Ақша қаражаты мен оның баламалары	79,576,372	-	79,576,372	1,293,001	78,283,371
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	441,760,269	-	441,760,269	-	441,760,269
Дебиторлық берешек	2,013,221	-	2,013,221	-	2,013,221

2014 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай:

	Кредиттік тәуекелдің максималды мөлшері	Есеп-теу сомасы	Есептеуден кейінгі кредиттік тәуекелдің таза мөлшері	Қамта-масыз ету	Қамтамасыз етуді есептеу және ескіске алудан кейінгі кредиттік тәуекелдің таза мөлшері
Ақша қаражаты мен оның баламалары	5,875,525	-	5,875,525	-	5,875,525
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	408,051,433	-	408,051,433	-	408,051,433
Дебиторлық берешек	2,779,554	-	2,779,554	-	2,779,554

Қаржы активтері Standard & Poors және Moody's секілді халықаралық рейтингтік агенттіктерден берген ағымдағы кредиттік рейтингтерге байланысты жіктеледі. Ең жоғары мүмкін рейтинг – AAA. Қаржы активтерінің инвестициялық деңгейі AAA мен BBB рейтингтеріне сәйкес келеді. BBB деңгейінен төмен қаржы активтері алыпсатарлық деңгейге жатады.

Төменде Қордың қаржы активтерінің кредиттік рейтингтер бойынша жіктелуі берілген:

	AAA	BBB	<BBB	2015 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
Ақша қаражаты мен оның баламалары	-	79,573,522	2,850	79,576,372
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	108,904,512	332,855,757	-	441,760,269
Дебиторлық берешек	-	-	2,013,221	2,013,221

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

	AAA	BBB	<BBB	2014 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
Ақша қаражаты мен оның баламалары	-	5,866,307	9,218	5,875,525
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	75,405,612	332,645,821	-	408,051,433
Дебиторлық берешек	-	-	2,779,554	2,779,554

Географиялық шоғырландыру

Қор заңнама нормаларындағы өзгерістерге байланысты тәуекелді бақылайды және оның Қор қызметіне әсерін бағалайды. Мұндай тәсілдің арқасында Қор Қазақстан Республикасындағы инвестициялық ахуалдың өзгеруінен туындауы мүмкін шығындарды барынша төмендете алады.

2015 және 2014 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелердің географиялық шоғырландыруы туралы ақпарат төмендегі кестелерде көрсетілген:

	Қазақстан Республикасы	ЭЫДҰ елдері	2015 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ:			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	79,576,372	-	79,576,372
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	332,855,757	108,904,512	441,760,269
Дебиторлық берешек	2,013,221	-	2,013,221
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	414,445,350	108,904,512	523,349,862
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ:			
Өзге қаржы міндеттемелері	661,192	-	661,192
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	661,192	-	661,192
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	413,784,158	108,904,512	
	Қазақстан Республикасы	ЭЫДҰ елдері	2014 жылғы 31 желтоқсан Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ:			
Ақша қаражаты мен оның баламалары	5,875,525	-	5,875,525
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	332,645,821	75,405,612	408,051,433
Дебиторлық берешек	2,779,554	-	2,779,554
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	341,300,900	75,405,612	416,706,512
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ:			
Өзге қаржы міндеттемелері	33,811	-	33,811
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІНІҢ ЖИЫНЫ	33,811	-	33,811
ТАЗА ПОЗИЦИЯ	341,267,089	75,405,612	

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Қорда есептесу ақша қаражатымен немесе өзге қаржылық активтермен жүзеге асырылатын қаржы міндеттемелерімен байланысты міндеттерді орындау кезінде қиыншылықтар пайда болатын тәуекел. Өтімділік тәуекелі өзінің әділ құнына жақын келетін құн бойынша қаржылық активтерді жедел сатудың мүмкін еместігі нәтижесінде пайда болуы мүмкін. Қор тұрақты түрде өтімді құралдардың қажеттілігін бақылайды және басшылық құралдардың кез келген міндеттемелерді орындауға жеткілікті көлемде болуын қамтамасыз етеді.

Депозиторлардың алдында міндеттемелерін өтеу үшін арнайы резервті жеткілікті деңгейде ұстап тұру өтімділік тәуекелін басқару бойынша негізгі міндетіне жатады. Қорға қажетті арнайы резервтің деңгейі ішкі құжаттарға сәйкес есептелінеді. Арнайы резервтің қалыптастыруын банк қатысушылардың кепілдік беру депозит жүйелерінің міндетті жарналары болып табылады.

	1 айға дейін	1- 3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	31 желтоқ- сан 2015 жылғы Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	41,520,852	-	-	-	-	41,520,852
Сатуға арналған колданыстағы бағалы қағаздар	2,104,596	14,915,534	106,729,575	142,877,425	175,133,139	441,760,269
Пайыз есептелетін қаржы активтерінің жиыны	43,625,448	14,915,534	106,729,575	142,877,425	175,133,139	483,281,121
Ақша қаражаты мен оның баламалары	38,055,520	-	-	-	-	38,055,520
Дебиторлық берешек	-	-	2,013,221	-	-	2,013,221
Қаржы активтерінің жиыны	81,680,968	14,915,534	108,742,796	142,877,425	175,133,139	523,349,862
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ						
Өзге қаржы міндеттемелері	433	5,488	655,271	-	-	661,192
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	433	5,488	655,271	-	-	661,192
Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық	81,680,535	14,910,046	108,087,525	142,877,425	175,133,139	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық	43,625,448	14,915,534	106,729,575	142,877,425	175,133,139	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық, өспелі жиынтықпен	43,625,448	58,540,982	165,270,557	308,147,982	483,281,121	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық, қаржы активтерінің жалпы сомасына пайызбен, өспелі жиынтықпен	8.34%	11.19%	31.58%	58.88%	92.34%	

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)
(мың қазақстандық теңгеде)

	1 айға дейін	1- 3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жыл	5 жылдан артық	31 желтоқ- сан 2014 жылғы Жиыны
ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	1,428,000	-	-	-	-	1,428,000
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	6,667,697	528,711	60,949,709	162,482,807	177,422,509	408,051,433
Пайыз есептелетін қаржы активтерінің жиыны	8,095,697	528,711	60,949,709	162,482,807	177,422,509	409,479,433
Ақша қаражаты мен оның баламалары	4,447,525	-	-	-	-	4,447,525
Дебиторлық берешек	-	-	2,779,554	-	-	2,779,554
Қаржы активтерінің жиыны	12,543,222	528,711	63,729,263	162,482,807	177,422,509	416,706,512
ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ						
Өзге қаржы міндеттемелері	975	5,999	26,837	-	-	33,811
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	975	5,999	26,837	-	-	33,811
Қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық	12,542,247	522,712	63,702,426	162,482,807	177,422,509	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық	8,095,697	528,711	60,949,709	162,482,807	177,422,509	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық, өспелі жиынтықпен	8,095,697	8,624,408	69,574,117	232,056,924	409,479,433	
Пайыз есептелетін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің арасындағы айырмашылық, қаржы активтерінің жалпы сомасына пайызбен, өспелі жиынтықпен	1.94%	2.07%	2.31%	55.69%	98.27%	

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – бұл әділ құн немесе қаржылық құралдан келешекте түсетін ақша қаражатының ағындары нарықтағы бағалардың өзгеруіне байланысты ауытқиды деген тәуекел. Қор нарықтық тәуекелді нарықтық конъюнктураның жағымсыз өзгеруінің салдарында пайда болуы мүмкін әлеуетті шығындарды жиі түрде бағалау арқылы басқарады.

Нарықтық тәуекелге пайыздық, валюталық және бағалық тәуекел кіреді.

Пайыздық тәуекел

Пайыздық тәуекел – бұл қаржылық құрал бойынша келешек ақша қаражатының ағындары немесе әділ құн нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің өзгеруіне байланысты құбылмалы болатындығымен байланысты тәуекел.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Қор талдау нәтижелерін пайдалана отырып тұрақты түрде пайыздық тәуекел мониторингін жүргізеді. Қазіргі кезде Қор басшылығының пайыздық мөлшерлеме тәуекелін шектеуге қатысты әрекеттерінің мәні - бұл номиналды құны 1,400,000 мың теңге «Қазақстанның Ипотекалық Компаниясы» Ипотекалық ұйымы» АҚ-ның құбылмалы сыйақы мөлшерлемесіне ие корпоративті бағалы қағаздарды ескермегенде, белгіленген сыйақымен өтімділігі жоғары мемлекеттік қаржылық құралдарға инвестициялауда. Құбылмалы сыйақы мөлшерлемесіне ие қаржылық құралдардың үлесі қаржылық құралдардың жалпы тобында бір пайыздан да кем.

Капиталға әсері:

	2015 жылғы 31 желтоқсан		2014 жылғы 31 желтоқсан	
	Пайыз мөлшерле- месі +3%	Пайыз мөлшерле- месі -3%	Пайыз мөлшерле- месі +3%	Пайыз мөлшерле- месі -3%
Активтер:				
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	(45,929,120)	48,177,406	(50,724,557)	48,641,805
Капиталға таза әсері	<u>(45,929,120)</u>	<u>48,177,406</u>	<u>(50,724,557)</u>	<u>48,641,805</u>

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел—бұл әділ құн немесе қаржылық құралдан келешекте түсетін қаржылық ағындар шетелдік валюта бағамдарының өзгеруіне байланысты ауытқиды деген тәуекел. Қордың қаржылық жағдайы мен ақша ағындары шетел валюталарының айырбастау бағамдарының ауытқуына ұшырайды.

Қордың операциялары басым түрде Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылады. Дегенмен де, қаржылық активтердің бір бөлігі АҚШ долларында белгіленген. Валюталық тәуекелді барынша төмендету мақсатында, актив және пассивтерді басқаруға жауапты ҚРҰБ Қоғам директорлар Кеңесімен орнатылған инвестициялық саясат шеңберінде және Қордың Инвестициялық стратегиясына тиісті шешім қабылдайды.

Шетелдік валюта бағамының теңгеге қатысты құбылмалылығы Қор әсер ете алмайтын сыртқы фактор болып табылады. Валюталық тәуекелді басқару ашық валюталық позицияны азайту не ұлғайту арқылы жүзеге асырылады.

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ) (мың қазақстандық теңгеде)

Қордың валюталық тәуекелінің деңгейі жөніндегі ақпарат төменде берілген:

	Қазақстан- дық тенге	2015 ж. 31 желтоқсан АҚШ долл. 1 АҚШ долл. = 340.01 теңге	Жиыны	Қазақстан- дық тенге	2014 ж. 31 желтоқсан АҚШ долл. 1 АҚШ долл. = 182.35 теңге	Жиыны
Қаржы активтері						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	47,433,838	32,142,534	79,576,372	5,875,248	277	5,875,525
Сатуға арналған қолданыстағы бағалы қағаздар	332,855,757	108,904,512	441,760,269	332,645,821	75,405,612	408,051,433
Дебиторлық берешек	2,013,221	-	2,013,221	2,779,554	-	2,779,554
Қаржы активтерінің жиыны	382,302,816	141,047,046	523,349,862	341,300,623	75,405,889	416,706,512
Қаржы міндеттемелері						
Өзге қаржы міндеттемелері	661,192	-	661,192	33,811	-	33,811
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	661,192	-	661,192	33,811	-	33,811
Ашық баланстық позиция	381,641,624	141,047,046		341,266,812	75,405,889	

Валюталық тәуекелге сезімталдықты талдау

Келесі кестеде Қордың АҚШ доллары бағамының теңгеге 20% (2014: АҚШ доллары/теңге үшін 5%) артуы мен азаюына сезімталдығы көрсетілген. 20% еркін құбылмалы теңге бағамына негізделген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің жаңа ақша-несиелік саясатына байланысты қолданылды. Сезімталдық талдауы тек шетелдік валютадағы төленбеген ақша қаражатын қамтиды және кезең соңында оларды конвертациялауын түзетеді.

Төменде 2015 және 2014 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша активтің номиналды құны негізінде салық салуға дейінгі пайда немесе шығын және капиталға әсері ұсынылған:

	2015 жылғы 31 желтоқсан		2014 жылғы 31 желтоқсан	
	Теңге/АҚШ доллары +20%	Теңге/АҚШ доллары -20%	Теңге/АҚШ доллары +5%	Теңге/АҚШ доллары -5%
Пайда мен шығынға және капиталға әсері	28,209,409	(28,209,409)	3,770,294	(3,770,294)

«ҚАЗАҚСТАННЫҢ ДЕПОЗИТТЕРГЕ КЕПІЛДІК БЕРУ ҚОРЫ» АҚ

**2015 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (ЖАЛҒАСЫ)**
(мың қазақстандық теңгеде)

Сезімталдықты талдаудағы шектеулер

Жоғарыда келтірілген кестелерде негізгі жорамалданатын көрсеткіштің өзгеру әсері көрсетілген, ал басқа жорамалданатын көрсеткіштер өзгеріссіз қалған. Іс жүзінде жорамалданатын көрсеткіштер мен басқа факторлар арасында байланыс бар. Сондай-ақ, сезімталдықтың желілік емес сипаты бар, сондықтан алынған нәтижелерге интерполяция немесе экстраполяция жүргізілмеуі тиіс екендігін атап өткен жөн.

Сезімталдықты талдауда Қордың активтер мен міндеттемелерді белсенді басқаратыны ескерілмейді. Осыған қоса Қордың қаржылық ахуалы нарықта болып жатқан өзгерістерге қарай өзгеріске ұшырауы мүмкін. Мысалы, Қордың қаржы тәуекелдерін басқару саласындағы стратегиясы нарық құбылмалылығы тәуекелін басқаруға бағытталған. Бағалы қағаздар нарығында бағалардың күрт жағымсыз құбылуы жағдайларында басышылық қаржы құралдарын сату, инвестициялық портфельдің құрылымын өзгерту сияқты, сондай-ақ активтерді қорғаудың өзге де әдістерін қолдануы мүмкін. Сондықтан рұқсат берудегі өзгеріс міндеттемелерге нақты ықпал етпеуі, және қаржылық жағдай туралы есепте нарықтық баға бойынша есепке алынатын активтерге айтарлықтай әсер етпеуі мүмкін.

Операциялық тәуекел

Бұл тәуекел жүйелік істен шығу, қызметкерлердің қатесі, алаяқтық немесе сыртқы оқиғаларға байланысты пайда болады. Бақылау жүйесі істен шыққан жағдайда, операциялық тәуекелдер беделге зиян келтіруі, құқықтық салдарға немесе қаржылық шығындарға әкелуі мүмкін. Қор барлық операциялық тәуекелдер жойылды деп пайымдай алмайды, алайда бақылау жүйесі арқылы және әлеуетті тәуекелдерді іздеп, оған жедел жауап қату арқылы Қор оларды басқара алады. Бақылау жүйесі міндеттемелерді, қолжетімділік құқығын, бекіту және салыстыру үдерісін, қызметкерлерді оқыту, сонымен қатар бағалау үдерістерін оңтайлы бөлуді қарастырады.